

SYKSY 2021

Roope

UNELMAT TOIVAT UTÖHÖN | SAIMAAN HELMIÄ
TERVEMENOA TUMPPI
NÄIN LUOVUT MYRKKYMAALEISTA

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY:N LEHTI

Lehden kansi on osa jäsenhankintakampanjaamme, jolla etsimme uusia vesistöjä ja luontoa rakastavia ihmisiä mukaan jäseniksemme. Kampanjan mallit ovat PSS ry:n henkilökuntaa.

Tämän numeron kannessa kaislikossa seikkailee meriasiantuntijamme **Jutta**. Hän on koulutukseltaan meribiologi ja vastaa PSS ry:llä muun muassa Mahanpuruja muovista -kampanjasta.

KANSI: valokuva Simelius Simelius,
AD: Pauliina Vesterinen / Pauhaus
JULKAISIJA: Pidä Saaristo Siistinä ry
Linnankatu 16, 20100 Turku
TOIMISTO: p. 02 274 5500
info@pssry.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Nora Forsman
TÄMÄN LEHDEN TEKIJÄT: Nora Forsman, Ida Sanderg, Terhi Takkinen,
Veera Säilä, Julia Jännäri, Katja Rytönen, Markus Mustelin, Jorma Tenovuo,
Vilma Gustafsson, Wilhelm Öhman, Joel Forsman
GRAAFINEN SUUNNITTELU: Pauliina Vesterinen / Pauhaus
Kuvitukset s. 16, 18 ja 23 Arto Vesterinen
KÄÄNNÖKSET: Scandix Oy
KIRJAPAINO: Jaakkoo-Taara Oy

© 2021 Pidä Saaristo Siistinä ry

Katja Rytönen

*Turun Pursiseuran toiminnanjohtaja
Pidä Saaristo Siistinä ry:n
hallituksen jäsen*

Viime aikoina olen yllättänyt itseni kuuntelemasta Sähköautomiehet-podcastia. Mielenkiintoista nipplitietoa ja testausta tarjolla olevista sähköautoista, teknisistä ratkaisuista, infotainment-järjestelmistä ja latausmahdollisuuksista Suomessa. Jospa seuraava autoni kulkisikin pelkästään sähköllä polttomoottorin sijasta?

Vesistöt ovat kansallismaisemaamme, ja veneily on monelle suomalaiselle tärkeä linkki luontoon. Pandemia-aika on lisännyt vesillä liikkumisen määrää huomasti. Samalla kun veneily on lisääntynyt, vesiliikenteen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ovat pienentyneet. Se johtuu moottorien kehittämisestä taloudellisemmiksi ja vähäpäästöisemmiksi.

Yhä useampi veneilijä pohtii myös sähköön siirtymistä veneensä moottorin osalta, ja sähkömoottorit tekevätkin vähitellen tuloaan veneisiin. Ne nähdään ehkä vielä enemmän tulevaisuuden trendeinä, mutta sama kehitys, mikä autoissa on jo pidemmällä, tulee ajan kanssa veneisiin. Sähköveneitäkin on jo markkinoilla, mutta ne ovat kuitenkin ainakin vielä paljon kalliimpia, usein jopa kaksinkertaisia hinnaltaan verrattuna tavanomaisiin veneisiin. Teknisesti polttomoottorin korvaaminen sähkömoottorilla on mahdollista. Itse päätöksentekoprosessi onkin sitten paljon monimutkaisempaa. Lähtökohtaisesti kysymys on siitä, miten ja missä venettä käytetään ja millä nopeudella venettä yleensä ajetaan. Jokaisen veneen ja omistajan kohdalla on paljon muuttujia, eikä ole helppoa löytää yhtä lähestymistapaa veneiden sähkökäyttöiseksi järjestelmäksi. Kysymyksiä tuntuu ainakin toistaiseksi olevan enemmän kuin vastauksia. Kenties tilausta olisi myös Sähkövenemiehet-podcastille?

Vesiliikenteen laajempia vaikutuksia ympäristöön tunnetaan vielä huonosti. Nykytiedon valossa veneilyn suurimmat ympäristöhaitat ovat rehevöityminen ja kemikalisoituminen. Ne näkyvät pääosin pistemäisesti siellä, missä veneitä liikkuu tai seisoo paljon. Rehevöityminen johtuu esimerkiksi tiskaamisen tai peseytymisen aiheuttamista harmaista vesistä sekä edelleen ajoittain vesistöön päätyvästä käymäläjätteestä.

Vesilläliikkujat miettivät ekologisuuksi yhä enemmän. Käymäläjätteitä tai harmaita vesiä ei haluta lasketa vesistöön ja siksi toiveet kattavammasta imutyhjennysverkostosta ja lisätiskipaikoista ovat pysyviä. Ekologisempaan toimintaan kannustaa myös lainsäädäntö. EU:n biosidiasetus tulee tuomaan muutoksia käytettäviin antifouling-maaleihin ja toimintatapoihin veneen kunnostukseen telakointialueilla.

Vesiliikenne tuottaa Suomen hiilijalanjäljestä vain yhden prosentin, kun esimerkiksi henkilöautoilun osuus on 11 prosenttia. Huviveneet tuottivat viime vuonna vain 0,2 prosenttia Suomen hiilijalanjäljestä. Toisaalta, jotta ilmaston lämpeneminen voidaan rajoittaa 1,5 asteeseen Pariisin ilmastopimuksen tavoitteen mukaisesti, jokainen valinta vähähiilisemmän elämäntavan puolesta on merkittävä.

Pinnalla

Syys-Roope

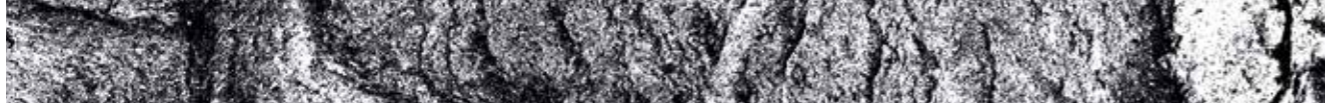
Roopen kompassissa

Roopen messissä

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus.....	3
Pinnalla.....	4
Syys-Roope.....	8
Yhteistyön voimaa.....	12
Roopen kompassissa.....	14
Roope-vinkki.....	16
Vieraskynä:.....	17
Äänimerkkejä.....	18
Roopen kasvat.....	19
Roopen messissä.....	20
Tunnistatko?.....	23
Yhteinen ympäristömme.....	24
Kohti roskatonta Suomea.....	26
Joulukortti.....	27
Roope-tuotteet.....	28
Yhteystiedot.....	31
Tukijamme.....	32

Koonnut: Ida Sandberg

1. PSS ry juhli 150-vuotiasta Vääksyn kanavaa kesällä

Vääksyn kanavan 150-vuotista taivalta juhlittiin Asikkalassa heinäkuussa viikon ajan erilaisilla tapahtumilla. Vuonna 1871 avattu veneilykanava on Suomen vilkkain. Se yhdistää Vesijärven ja Päijänteen. PSS ry oli paikalla juhlistamassa kanavaa esittelemällä yhdistyksen konkreettista toimintaa Päijänteen retkisatamissa. Yleisö sai myös tutustua PSS ry:n Päijänteen huoltoalukseen M/S Roopettareen.

– Tapahtuman kohokohta oli veneseurojen ja työalusten juhlaeskaaderi Vääksyn kanavassa. Menimme juhlavasti letkassa Vesijärven puolelta Päijänteelle. M/S Roopetar sekä poliisin ja Meripelastusseuran alukset olivat samassa sulutuksessa, ja veneseurojen veneitä seuraavissa. Oli liikuttavaa olla mukana eskaaderissa kunniottamassa vanhaa kanavaa, joka luo mittavan vesistöreitit aina Lahdesta Jyväskylään saakka, kertoo Järvi-Suomen viestintäkoordinaattori **Terhi Takkinen**.

/PSS ry

2. Suomen rantojen roskia tutkittu jo lähes vuosikymmen – kiitos vapaaehtoisille tiimeille

Pidä Saaristo Siistinä ry on seurannut rantaroskan laatua ja määrää merenrannikolla Suomessa jo vuodesta 2012. Yleisimpiä rantaroskia ovat tupakantumpit, luokittelemattomat muovipalaset sekä kertakäyttöpakkaukset ja muovikääreet.

– Suomessa on runsaasti parannettavaa etenkin kertakäyttötuotteiden, tupakantumpien, muovikääreiden ja rakennustyömailta tulevan roskan hallinnassa. Kaupunkirannat ovat paikoitellen hyvinkin roskaisia, ja yleensä roskan lähde on ihminen, jolta tippuu yksittäinen roska luontoon, kertoo PSS ry:n projektipäällikkö **Atte Lindqvist**.

PSS ry kartoittaa rantaroskan laatua ja määrää 13 seurantarannalla kolme kertaa vuodessa eri vuodenaikoina. Roskat lasketaan, lajitellaan ja luokitellaan materiaaliensa mukaan 80 kategoriaan. Yhdistyksen apuna seurannassa ovat vapaaehtoiset tiimit.

– Iso kiitos seurantoja tekeville ryhmillemme, joista osa on ollut mukana jo kymmenen vuotta suorittamassa laskentoja, Lindqvist kiittelee.

/PSS ry

/PSS ry

3. Maailman paras kesätyö Roska-Roopella

PSS ry:n aurinkosähköllä kulkeva roskienkeruuvene Roska-Roope kiersi kesällä eri puolilla Suomea keräämässä pintaroskaa vesistöistä. Katamaraanityyppisen Roska-Roopen alushenkilöstönä nähtiin PSS ry:n kesätyöntekijät **Roni Suoniemi** ja **Vilho Järvi**.

– Kesä meni Roska-Roopella hyvin. Työtä voisi kuvailla maailman parhaaksi kesätyöksi. Roska-Roope kaiken kaikkiaan herätti kaikkialla positiivista huomiota. Tavallisin kommentti oli, että teette hyvää työtä. Ihmiset tulivat myös kiinnostuneina kysymään, mitä teemme ja miksi, Roni kertoo.

Ylivoimaisesti eniten vesistöistä löytyi kesän aikana muoviroskaa. Yleisimpiä kelluvia roskia olivat muovipussit, karkkipaperit, nuuskakiekot, maskit, pullot ja tölkit. Eniten roskienkeruuvienettä oli mahdollista bongata siistimässä Aurajokea Turussa kauniina kesäpäivinä.

– Aurajoen pinnan pystyi siivoamaan roskista yhdessä päivässä. Oli huikea fiilis lähteä päivän päätteeksi takaisin telakalle roskatonta jokea pitkin, Vilho kertoo.

Pinja Harjunpää on Siisti Biitsi -kummikoulu-koordinaattori. Kaikki koulut, partioryhmät, päiväkodit ja muut toiminnasta kiinnostuneet voivat olla häneen yhteydessä: pinja.harjunpaa@pssry.fi

4. Siisti Biitsi -kummikoulujen määrä kasvaa

PSS ry:n Siisti Biitsi -kummikouluohjelmaan on lähtenyt mukaan jo lähes 30 peruskoulu. Kouluilta on tullut positiivista palautetta kummikouluohjelmasta.

– Oppilaat ovat tykänneet rantasiivoustalkoista, kun saa tehdä konkreettisen ympäristötyön ja liikkua samalla lähiluonnossa. Olisi hienoa saada myös sisämaan koulu- ja mukaan ohjelmaan, sillä roskaantumisongelma koskee myös sisävesiä, kertoo kummikoulukoordinaattori **Pinja Harjunpää**.

Kummikouluohjelmassa luokka käy siivoamassa valitsemaansa rantaa kaksi kertaa vuodessa, ja lisäksi he saavat käyttöönsä monipuoliset roskaantumisasiaiset tehtävämateriaalit. Ohjelmaan voivat koululuokkien lisäksi osallistua muutkin ryhmät, kuten partioliippukunnat tai luontokoulu-ryhmät.

Tervetuloa mukaan! Lue lisää kummikouluohjelmasta: siistibiitsi.fi/kummikoulut.

PSS ry:n toiminnanjohtaja Aija Kaski iloitsee kastejuhlassa suururakan saamisesta maaliin. Vierellä kansanedustaja Hanna Kosonen.

/PSS ry

5. Iso- ja pikkusisko saivat nimet

PSS ry on hankkinut reilun vuoden aikana kaksi uutta huoltoalusta Saimaalle. Kalusto on nyt kunnossa, ja alukset kastettiin elokuussa Puumalassa juhlain menoin. Alukset saivat nimikseen M/S Roope-Saimaa ja M/S Roope-Saimaa II. Kastajina toimivat kummeiksi pyydetty kansanedustaja **Hanna Kosonen** ja Puumalan kunnanjohtaja **Niina Kuuva**.

Päivitä sähköpostiosoitteesi ja tilaa e-jäsenlasku!

Pidä Saaristo Siistinä ry toivoo, että jatkossa mahdollisimman moni jäsen tilaisi vuosittaisen jäsenlaskunsa sähköpostiin tai tekisi verkkopankissa e-laskusopimuksen. Sähköiseen laskutukseen siirtyminen säästää ympäristöä ja on taloudellisesti kannattavampaa.

Sähköpostiosoitteen voi päivittää omiin jäsentietoihinsa PSS ry:n verkkosivulla osoitteessa: **pidasaaristosiiistina.fi/muutajasetietoja**. Samalla voit tilata laskun sähköpostiisi.

Voit myös tehdä e-laskusopimuksen omassa verkkopankissasi. Siihen tarvitaan yleensä edellisen laskun numero ja viite.

Navigointi

Verkko

Ankkuri

Surffaas

Yhdistävät asiat ovat oiva pohja yhteistyölle

Poutapilvi – Pidä Saaristo Siistinä ry:n yhteistyökumppani jo 17 vuotta

Digitaalisia palveluita, joilla on merkitystä

LAHJOITA LIKAIISIIN TÖIHIN

Pidä vesistöt puhtaina lahjoittamalla likaisiin töihin!

RYHDY PSS RY:N KUUKAUSILAHJOITTAJAKSI VAIN KYMPILLÄ KUUSSA TAI KATSO MUUT SIISTIT VAIHTOEHDOT: [PIDASAARISTOSIIISTINA.FI/LAHJOITA](https://pidasaaristosiiistina.fi/lahjoita)

RAHANKERÄYSLUPA: RA/2020/327

Unelmat toivat Utöhön

Saaristomeren eteläosassa sijaitseva Utö on tärkeä kohde merenkulun kannalta. Saarella on ollut luotsitoimintaa jo 1500-luvulta lähtien. Nykyinen majakka, jonka edessä Minna-opettaja ja oppilaat Martta ja Jaakko vasemmalla poseeraavat, rakennettiin vuonna 1814.

Teksti: Ida Sandberg Kuvat: Jorma Tenovuo

Suomen eteläisin ympärivuotisesti asuttu saari Utö on tänä syksynä saanut uusia asukkaita Minna Brunsista ja hänen perheestään. Minna saapui Helsingistä luokanopettajaksi Utön alakouluun, jossa on nyt neljä oppilasta. Kaksi heistä on hänen omaa jälkikasvuun. Haastattelua tehdessä Minna on ehtinyt asua ja työskennellä saarella hieman yli kuukauden, ja kaikki on sujunut paremmin kuin hyvin.

On ollut ihanaa, kun on pystynyt keskittymään eri tavalla opettamiseen, kun oppilasmäärä on niin pieni. Ympäristö on myös sellainen, josta haaveilin Helsingissä opettaessani. Täällä on helpompaa viedä lapset luontoon ja opettaa tekemällä asioita eikä vain kirjasta. Pyrimme tarttumaan vastaan-tuleviin arkielämän ilmiöihin ja oppimaan niistä jotain uutta joka päivä, Minna kertoo.

Minna on toiminut opettajana viitisentoista vuotta, joista neljä viimeisintä hän on opettanut erityisluokkaa. Pienen luokan opettaminen onkin tullut hänelle tutuksi. Kaikki Utön koulun neljä oppilasta käyvät eri luokka-asteita, mutta monet oppiaineet ovat sellaisia, joita voi pitää kaikille yhteisesti. Pienemmällä porukalla voi helpommin kokeilla uusia juttuja ja lähteä tutkimaan ympäristöä.

Oppilaat tekevät opettajansa johdolla muun muassa PSS ry:n koordinoimaa valtakunnallista rantaroskaseurantaa. Saarella sijaitsee Suomen eteläisin seurantaranta. Seurannassa rannalta löytyneet roskat lasketaan, lajitellaan ja luokitellaan materiaaliensa mukaan 80 kategoriaan. Seuranta tehdään kolme kertaa vuodessa eri vuodenaikoina, ja Minnakin pääsi heti mukaan loppukesän seurantaan. Rannalta löytyi muovinpalasia, köyden ja narun pätkiä, lasia, styroksia ja vaahtomuovia. Yhteensä kuitenkin vain viidesosa muovikassista.

– Lapset olivat hieman pettyneitä, kun roskaa ei juurikaan löytynyt. Heille tuli melkein riitaa siitä, kuka saa kerätä vähäisiä roskia. Toki puhuimme, että on hyvä, että roskaa oli vähän ja toivottavasti seuraavalla kerralla löytyy vielä vähemmän. Roskan vähäiseen määrään saattoi toisaalta vaikuttaa, että pohjoistuulet olivat puhaltaneet monena päivänä ennen seurantaa, Minna kertoo.

Oppilaat kuitenkin innostuivat roskien tutkimisesta niin paljon, että he ehdottivat, jos koulu-päivän aikana voitaisiin muutenkin käydä kävelemässä rannalla ja poimia samalla roskia.

Utö opettaa keskittymään

Minna on runsaan kuukauden aikana huomannut, että elämänmeno kaukana ulkosaaristossa on kaikin puolin rennompaa ja leppoisampaa kuin kaupungissa. Matka mantereelle kestää melkein viisi tuntia, joten kaikki menot täytyy suunnitella huolellisesti ja hyvissä ajoin. Saarella on vakituisia asukkaita kolmisenkymmentä, mutta kesäisin väkimäärä kasvaa, kun saarelle tulee utöläisten lapsia ja lapsenlapsia sekä tietysti runsaasti matkailijoita. Kuitenkin kaikki yleinen hälinä loistaa poissaolollaan saarella. Siellä voi keskittyä olennaiseen niin opettaessa kuin vapaa-ajalla. Juuri rauhallisuus onkin se, mitä Minna tuli saarelta hakemaan.

– Täällä ei ole koko ajan sellaista to do -listaa mielessä, vaan pystyy ihan oikeasti nauttimaan näistä päivistä. Työpäivän jälkeen jää paljon vapaa-aikaa ja ehtii oikeasti olemaan läsnä perheelleen ja tekemään asioita niin, etteivät kaikki höngi koko ajan johonkin suuntaan, Minna kertoo.

Hän on muun muassa huomannut, että hänen päättään ei ole saarella särkenyt. Aiemmin kiire ja stressi aiheuttivat hänelle jomottavaa päänsärkyä ja työpäivän jälkeen piti usein nukkua päiväunet ollakseen taas iskussa.

– On parasta, kun voi hengittää ja olla vain. Täällä ei toki ole niin paljon tekemistä, mutta jo tunnelma täällä on rauhallinen, kun meren äänet kuuluvat ja saarta voi vain ihastella säässä kuin säässä, hän kertoo.

Vesistöt merkitsevätkin Minnalle sekä rentoutumista että mielenrauhaa. Hän on kotoisin sisämaasta pienestä Kärkölän kunnasta Päijät-Hämeestä, mutta on asunut Helsingissä jo parikymmentä vuotta. Hän kertoo, että lenkit Helsingissä suuntautuivat useimmiten meren rannalle. Vesistöt ovat muodostuneet tärkeiksi myös harrastusten kautta. Minna on melonut paljon, pitänyt melontakursseja ja viime vuosina myös purjehtinut. Juuri purjehtien hän saapui myös Utöhön ensimmäistä kertaa kaksi vuotta sitten.

– Tulimme saarelle kauniissa auringonpaisteessa ja näimme parhaat puolet kesäisestä Utöstä. Ihastuin heti saareen, ja mieheni mietti jo silloin, mitenköhän tässä käy. Hän ajatteli, että tulen vähän hurautamaan Utöhön, ja niin siinä sitten kävikin, Minna kertoo.

Kahden vuoden aikana Minna on vierailut Utössä viitisen kertaa eri vuodenaikoina, ja eräällä reissulla hän tapasi Utön koulun aiemmat opettajat **Britan** ja **Joonaksen**, jotka olivat pitämässä oppituntia ulkona. Minna ilmoitti heille, että voisi ilomielin joskus tulla sijaiseksi vaikka vain kuukauden pätkäksi, jos tarve tulisi. Sijaisuudelle ei ikinä tullut tarvetta, mutta tänä kesänä hän sai puhelun, että Utössä olisi asunto ja mahdollinen opettajan pesti tarjolla elokuusta alkaen.

– Sitten me ei enää mietitty yhtään, Minna kertoo.

Kuvassa näkyvä kori muistuttaa aiemmasta majakasta. Majakan huipulla sijainneeseen rautaiseen koriin sytylettiin tarvittaessa tuli valaisemaan pimeitä iltoja ja öitä.

”Täällä ei ole koko ajan sellaista to do -listaa mielessä, vaan pystyy ihan oikeasti nauttimaan näistä päivistä.”

Minna Bruns vinkkaa, että Utössä olisi tilausta muun muassa lapsiperheille ja kouluun mahtuisi helposti kymmenenkin oppilasta lisää.

Yhteisöllisyyttä ja uusia harrastuksia

Utöläiset ottivat Minnan perheeseen lämpimästi vastaan. Muuttoviikolla tuttavat toivat ahvenfileitä, ja Minna pyydettiin mukaan yhteisen saunan pesutalkoisiin. Monen muun asian ohella kylän yhteisöllisyys on yksi niistä asioista, jotka Utössä viehättävät.

– Kyläläiset ovat tulleet tervehtimään meitä ja tarjonneet apuaan. Täällä jäädään juttelemaan ja kysytään kuulumisia. Tällainen usein puuttuu isossa kaupungissa, missä naapurit eivät välttämättä edes moikkaa toisiaan, Minna kertoo.

Kyläläiset ovat myös lupautuneet järjestämään erilaista ohjelmaa oppilaille. He ovat jo päässeet majakkakerrokselle, ja tiedossa on mahdolliset tutustumisreissut vesi- ja jätelaitokselle. Lisäksi heille on tarjouduttu opettamaan myös verkkokalastusta ja kalan perkaamista. Minna on miettinyt, että koulukin voisi vastavuoroisesti järjestää kyläläisille jotain toimintaa, kuten avoimet ovet tai joulukorttien askartelua.

Minna on alkanut myös pohtia, mitä kaikkea saarella voisi vapaa-ajalla tehdä, kun virikkeitä on vähemmän kuin kaupungissa, mutta aikaa löytyy. Hän on muun muassa ostanut antiikkisen puusohvan ja aikoo entisöidä sitä. Lisäksi hän on suunnittelee hankkivansa joogasovelluksen, sillä kaupungissa hän tykkäsi käydä joogatunneilla. Myös

neulomista olisi tarkoitus jatkaa pimenevinä syysiltoina, ja meren välitön läheisyys tarjoaa puitteet viime talvena aloitetulle talviuintiharrastukselle.

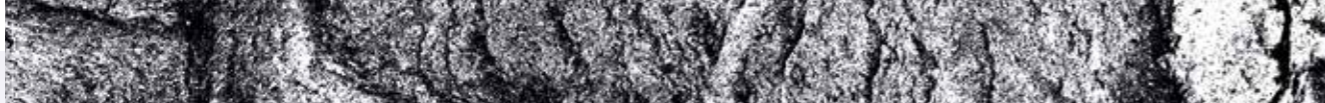
– Nyt kun ranta on vieressä, on ihana aloittaa aamu pienellä pulahduksella. Viime vuonna täällä Utössä oli kuulemma jopa luistelujäät, ja lapsille oli tehty pieni jääkiekkokenttäkin, Minna kertoo.

Perheelle on myös saapumassa yhteisiä kanoja tuttavaperheen kanssa hoidettaviksi. Kanojen lisäksi Utössä asuu koiria ja muutama kissa.

– Haaveeni on, että tänne tulisi lampaita. Niitä on täällä kuulemma joskus ollut. Ne tietysti työllistävät vähän enemmän, ja kesällä pitäisi sopia hoitovuorot, Minna pohtii.

Haaveita ja suunnitelmia siis riittää tulevaisuuden varalle, ja Minna kehottaakin kaikkia seuraamaan omia unelmiaan.

– Unelmien vuoksi kannattaa tehdä rohkeita ratkaisuja. Meille muutto Utöhön tuntui vielä kaukaiselta haaveelta puoli vuotta sitten, mutta mahdollisuuden auettua tartuimme siihen heti ja ratkaisu on tuntunut koko ajan oikealta ja hyvältä. Kutkuttelevalta. Muille haaveilijoille tiedoksi, että Utössä olisi tilausta lapsiperheille ja hyvin toimiva netti etätöitä tekeville! **R**

Yhteistyön voimaa

Siistein tiimipalaveri

Teksti ja kuvat: Veera Säilä

DB Schenkerin johtoryhmä valmiina siivoustalkoisiin.

Syyskuisena torstai-iltapäivänä Aurajoen rantaan on kokoontunut kymmenkunta mustaan tuulitakkiin ja työhanskoihin varustautunutta henkilöä. Kyseessä on tavarankuljetus- ja logistiikkayhtiö DB Schenkerin johtoryhmä. He ovat kokoontuneet tahoiltaan Turkuun varta vasten Siisti Biitsi -rantojensiivoustalkoisiin, jotka Pidä Saaristo Siistinä ry järjestää pääyhteistyökumppanilleen. Moni osallistuneista tapasi kasvotusten ensimmäistä kertaa sitten koronaepidemian puhkeamisen.

DB Schenkerin logo on näkynyt mukana PSS ry:n tukijajoukossa jo yli kymmenen vuoden ajan. Tänä vuonna se nousi yhteistyökumppanuustasolta pääyhteistyökumppaniksi. Johtoryhmässä PSS ry:n arvot sekä konkreettinen ja käytännönläheinen työ saavat paljon kiitosta.

– Tulee aina huikea fiilis seurata teitä työssä. Esimerkiksi työ ison ja raskaan huoltokaluston kanssa on todella näkyvää. Sellaisessa on ilo olla mukana. Teillä on niin vahva brändi ja ajatusmalli, että siitä on tullut aate, kuvailee DB Schenkerin kaupallinen johtaja **Joni Lehtonen**.

Yhteistyötason päivittämisen myötä PSS ry:n Siisti Biitsi -rantojensiivoustalkootoiminta tuli viimeistään tutuksi myös DB Schenkerille ja sen Suomen yksiköiden työntekijöille. Työntekijät järjestivät tänä kesänä yli kymmenen

siivousta ympäri Suomen, ja roskien keräämisen ohella pidettiin myös tiimipalavereita.

– Tämä on todellakin tullut tarpeeseen pandemian jälkeen. Siisti Biitsi -talkoot on ollut erinomainen tapa saada ihmiset taas työskentelemään turvallisesti tiimeissä. Halusimme tähän rohkaista, koska puolitoista vuotta on ollut nyt aika tiivistä etätyömoodia, ja ihmiset eivät ole välttämättä nähneet toisiaan fyysisesti ollenkaan. Tämä on ollut vähän tällainen koronaexit-tempaus, kuvailee Lehtonen.

Siivoukset ovat saaneet paljon kiitosta yrityksessä, ja työntekijät ovat jakaneet tapahtumista kuvia sosiaaliseen mediaan sekä DB Schenkerin sisäisiin kanaviin. Lehtonen lupaa talkoille jatkoa ensi vuonnakin.

– Ihmiset vaikuttavat helpottuneilta, kun pääsevät vihdoin tapaamaan toisiaan. Luulen, että moni saa tästä sellaisen pienen kipinän ja asennemuutoksenkin. Jos ei nyt muuta, niin se tupakintumppi ei välttämättä sitten lentäisi tuohon maahan, arvelee Lehtonen.

DB Schenkerin johtoryhmä saattoi katsella siivouksen alussa Aurajoen rantaa hieman epäuskoisena. Päällispuolin joenvierus näytti kovin siistiltä. Kaksituntinen siivouksrupeama oli kuitenkin tehokas. Pienissä ryhmissä roskapihdit kävivät tiuhaan ja roskapussit täyttyivät. Siisti Biitsi -sovellus oli kätevästi apuna roskien raportoinnissa. Yhteenveto yllätti kaikki. Saaliiksi saatiin 2841 roskaa, joista 2466 oli tupakantumpeja. **R**

Teksti ja kuvat: Happymoor Harbour

Supermarsu pelastaa Itämeren ja perheesi päivän

Supermarsu-kokemusformaatti ja Pidä Saaristo Siistinä ry ovat lyöneet hynttyyt yhteen Itämeren pelastustalkoissa. Paula Norosen suosittuihin lastenkirjoihin perustuva Supermarsu pelastaa Itämeren -kokemusformaatti yhdistää paikallisten yritysten ja yhteisöjen palveluita ja tuotteita osaksi samaa tarinaa Helsingissä ja Turussa. Osallistujille on luvassa täysin uudenlaisia elämyksiä, ja samalla tuetaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n työtä Itämeren ja Suomen vesistöjen hyväksi

– Kumppanuus Happymoor Harbourin kanssa on loistava juttu. Sillä edistetään laajemminkin ekologisesti kestäväää kasvuliiketoimintaa. Kokemusformaattissa myös pienillä yrityksillä on mahdollisuus päästä Itämeren pelastustalkoisiin, sanoo Pidä Saaristo Siistinä ry:n toiminnanjohtaja **Aija Kaski**.

Tarinassa Itämeri on vaarassa. Lapset ja heidän perheensä pääsevät seikkailuun, jossa he muuttuvat Supermarsuiksi ja

pelastavat supervoimillaan Itämeren suorittamalla pelastustehtäviä. Tehtäviä on ympäri kaupunkia kuten elämyskohteissa, ravintoloissa, hotelleissa, liikuntapaikoissa ja kauppakeskuksissa.

Jokaisesta tehtävästä saa kunniamerkin. Mukaan tehtävien suorittamiseen tulee tuttuja hahmoja kuten Jättiläismarsu, Simo ja Rasva-Antero.

– Kokemusformaatin elämyksissä lapset pääsevät aidosti suojelemaan Itämeren, sillä yritysverkostomme jäsenet tekevät jokaisesta toteutuneesta elämyksestä lahjoituksen PSS ry:lle, sanoo Happymoorin toimitusjohtaja ja kokemusformaatin vastaava tuottaja **Jannika Joutsenniemi**.

Supermarsu pelastaa Itämeren -kokemusformaatti toteutetaan helmi–maaliskuussa 2022. Lahjakortteja kokemuksiin pääsee ostamaan jo lokakuusta 2021 lähtien osoitteessa **happymoor.club**.

Mikäli haluat oman yrityksesi mukaan tarjoamaan Supermarsu-elämyksiä, löydät lisätietoja osoitteesta **happymoor.fi/supermarsu**. **R**

Voisiko yrityksesi pelastaa suomalaisen sielunmaiseman?

Pandemia räjäytti kotimaanmatkailun. Kun muu Suomi lomaili, kasteli varpaansa rantaveteen ja rentoutui laitureilla, me olimme töissä. Ennätyshelteissä saavuimme ylitse-pursuaville jätepileteille, kannoimme painavia, karpäsen-toukkia kuhisevia roskapusseja huoltoalustemme kyytiin, tyhjensimme kakkakekojen kuormittamia huusseja, huolsimme imutyhjennysasemia ja roudasimme polttopuita nuotiopaikoille.

Ennätyskiireistä kesää ei seuraa rauhallisempi talvi. Vesillä vauhti hiljenee, mutta toimistoilla teemme kaikkemme, jotta vesistöissämme voitaisiin virkistyä luontoa kuormittamatta ensi vuonnakin. Viimeiset kaksi kesää ovat viimeistään osoittaneet, miten herkkä ja arvokas sielunmaisemamme on.

Vaikka jäsenmäärämme on pienoisessa kasvussa, teki korona yritystuen osuuteen iskun. Tämä huolestuttaa meitä, sillä yritysten tuki on merkittävä PSS ry:n toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen kannalta. Tehokkaasta 1,5 miljoonan vuosibudjetistamme yritystuki on tähän asti kattanut kolmanneksen. Toinen kolmasosa muodostuu noin 13 650

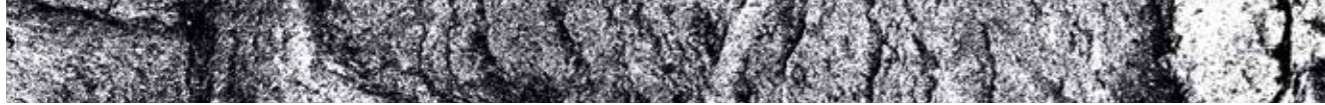
jäsenemme jäsenmaksuista ja kolmas ympäristöministeriön tuesta.

Nyt jos koskaan haastamme yritykset apuun! Avun merkityksellisyyden osoitamme aina myös kumppaneillemme. Yritystuen muotoja on monia ja ne ovat näkyviä ja vaikuttavia. Konkreettista ympäristöhuoltotyötä tekevän PSS ry:n kumppanina yrityksen ympäristövastuullisuusstrategia siirretään paperilta tositoimiksi. Kumppanimme saavat vaikuttavaa viestintämateriaalia vesistöjen tilasta sekä tuen vaikutuksista. Tarjoamme myös keinoja sitouttaa ja aktivoida yrityksen sidosryhmiä vesiympäristön suojeluun ja tekoihin, joiden avulla myös jälkipolvemme voivat nauttia puhtaista vesistöistä.

Lähde mukaan vaikuttavaan joukkoomme! Kerron mielelläni lisää monipuolisista tukimuodoistamme ja yhdessä löydämme yrityksellenne sopivimman tavan auttaa. **R**

Siistein terveisin
Veera Säilä
Varainhankintapäällikkö
p. 040 455 2798
veera.saila@pssry.fi

Roopen kompassissa

Saimaan helmiä huoltoreitin varrelta

Teksti ja kuvat: Terhi Takkinen

Saimaalla on kauniita kalliorantoja ja kapeita idyllisiä vesistöväyliä retkeilyyn. Retkisatamiin pääsee vesitse ja moneen kohteeseen myös maita pitkin patikoiden. Järvi-Suomen viestintäkoordinaattorimme Terhi lähti viikoksi huoltoaluksen matkaan. Lue jutusta Terhin täripit matkalta.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n toiminta-alueista Saimaa on maantieteellisesti laajin. Yhdistyksen uusi huolto-alue M/S Roope-Saimaa huoltaa retkisatamia eri puolilla Saimaata vuoroviikoin. Elokuun toisella viikolla vuorossa oli lyhyt, reilun vuorokauden mittainen huoltokeikka Puumalasta pohjoiseen. Roope-Saimaan päällikkönä toimi **Timo Vorne** ja kansimiehenä **Jouni Kelkka**. Pääsin mukaan seuraamaan huoltotoimia ja tutustumaan retkisatamiin.

Saimaalla retkisatamat ovat virkistysalueyhdistyksen ja -säätiön sekä kaupunkien ja kuntien omistamia. Kun matkaan lähdettiin huoltoaluksen kotisatamasta Puumalasta pohjoiseen, ensimmäinen retkisatama oli Puumalan kunnan omistama Kylmäsaari. Saareen vietiin pieni kuorma polttopuuta pitkänä rankana, siivottiin huussi ja tyhjennettiin jätepiestet. Retkisatamassa on laituri veneilijöille, mutta laiturin alkupää oli vaurioitunut. Huoltomiehet Jouni ja Timo purkivat rikkiäiset laudat ja vaihtoivat ne uusiin. Laiturin kulmaan lisättiin myös puuttunut rulla, joka myötäilee laituria kalliolle. Laituri on jälleen ehjä ja turvallinen.

/ Sulkavan kunta

Järveltä saavuttaessa Linnavuoren jylhät ja pystysuorat kalliot ovat vaikuttava näky.

Sulkavan Linnavuori, muinaislinna

Huoltoreittimme kulki seuraavaksi Sulkavan kunnan puolelle, jossa sijaitsee mielenkiintoinen Sulkavan kunnan omistama retkisatama Linnavuori. Aluksen saapuessa Linnavirran suuntaan vakuutti paikka läsnäolollaan ja muinaisella olemuksellaan. Järvestä nousevat jyrkeät pystysuorat kalliot olivat vaikuttava näky.

Sulkavan Linnavuori on yksi Suomen noin sadasta muinaislinnasta. Muinaislinnat ovat enimmäkseen rautakaudella, toisen heimon hyökkäyksen uhatta rakennettuja, puolustautumiseen ja suojautumiseen käytettyjä mäkiki. Sulkavan seudulle hyökkäyksen ajateltiin aikoinaan tulevan Hämeestä. Linnavuorella on edelleen nähtävissä paikoin kolme metriä korkea muurinperusta reilun sadan metrin matkalla. Vuorella on myös onkaloita, joista yhden suuaukko on vedenpinnan alapuolella.

Veneilijöille Linnavuoren retkisatamassa on hyvä laituri ja useampi kiinnityspoiju. Heti laiturilta maalle astuessa nousee polku jyrkästi tasanteelle. Tasanteen korkealta kallioreunalta on upea näkymä alas laiturille. Tasanteella on iso grillikatos, jossa on kaksi grillipesää, pöytäryhmä ruokailua varten, kaksi huussia ja jätepieste. Tasanteelta lähtee hyvä kävelyreitti ylös vuoren päälle, jonka huippu on 55 metriä järvenpinnan yläpuolella.

Linnavuoren retkisatamassa kulkiessani mielikuvitukseni teki matkoja muinaisiin aikoihin. Ketä vuorelle oli aikoinaan piiloutunut? Miten ihmiset elivät siihen aikaan? Millä he liikkuvat kauniilla vesistöillämme? Ruuhillako? Kalastivatko he? Moniin avoimiin kysymyksiin aion vielä hankkia vastauksia.

Kylmäsaarella on nuotiopaikka kauniilla kallioniemkeellä. Retkisatamasta löytyvät myös grillikatos ja huussi.

Jouni Kelkka korjaa rikki menneen laiturin alkupäätä. Vanhat katkenneet laudat otettiin pois ja uudet laudat ruuvattiin tilalle.

Syväväylä ja erikoiskuljetukset

Koska Saimaa on kanavan kautta yhteydessä Itämereen, näkee järvellä myös rahtilaivoja. Näitä erityisiä rahtilaivojen reittejä kutsutaan Saimaan syväväyläksi. Väylän syväys on 4,2 metriä, joten kookkaatkin alukset voivat kulkea vesistöissä. Väylä on avoinna lähes ympäri vuoden ja se ulottuu Itämereltä aina Joensuuun saakka. Syväväylällä kulkiessa on huomioitava erityiset Väyläviraston toiminta-ohjeet. Esimerkiksi isojen yli 20 metriä pitkien alusten on kuunneltava alusten liikkumista valvovaa Saimaan VTS-VHF-kanavaa. Myös Roope-Saimaa on radiopuhelinverkossa aktiivinen liikkeessään väylällä, vaikka sen pituus on pari metriä alle kahdenkymmenen.

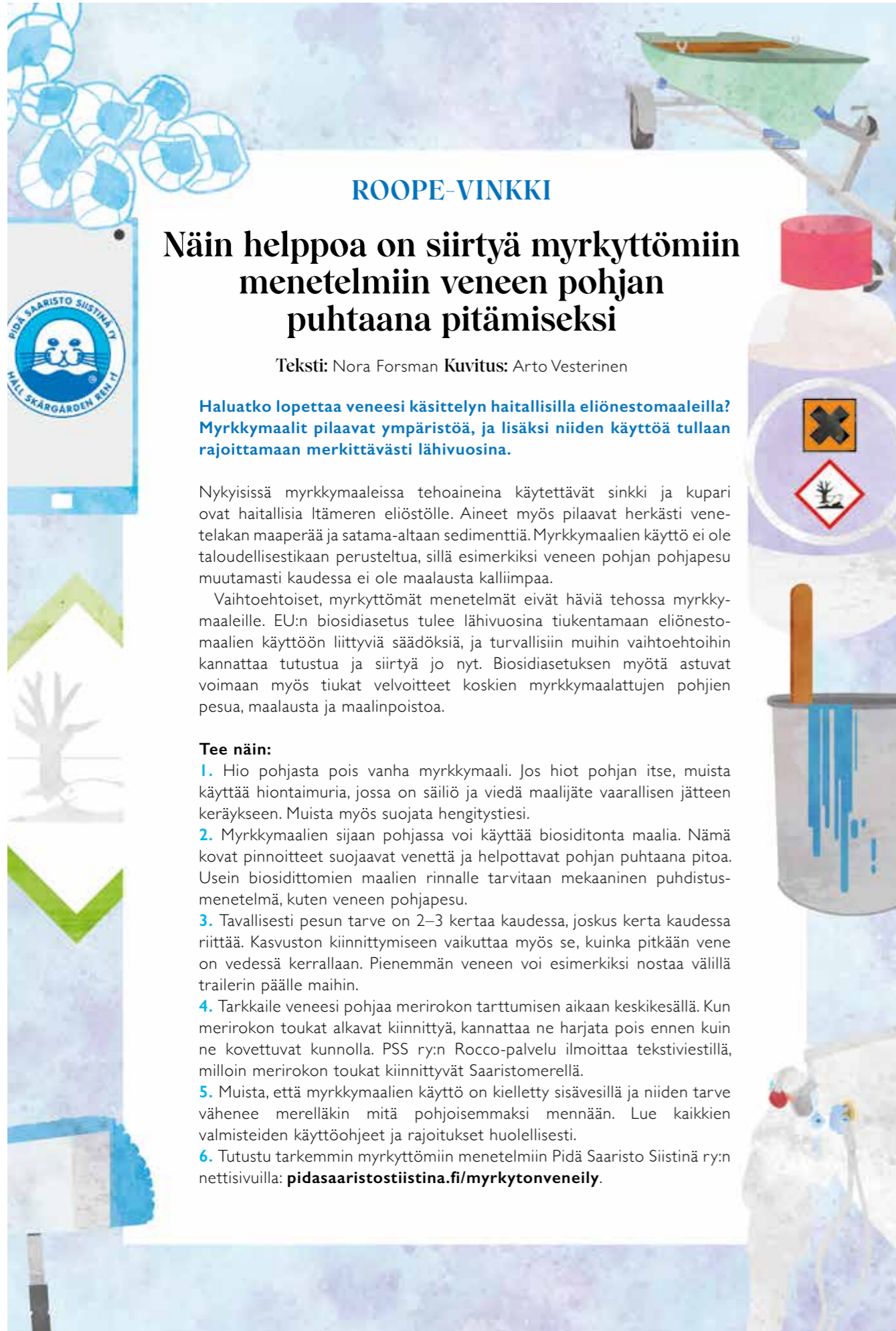
Saimaalla kuljetetaan edelleen myös puita. Kohtasimme illan hämyssä Puumalan sillan alla, kapeassa väyläkohdassa, kilometrin mittaista tukkilauttaa kuljettavan hinaaja Tarmon. Onnistuimme ohittamaan Tarmon tukkilauttoineen turvallisesti VHF-radiopuhelinverkon välityksellä keskenämme kommunikoiden.

Saimaalle pääsee monella välineellä

Saimaa vesistöinä eroaa esimerkiksi syvästä Päijänteestä kiemuraisilla vesistömutkillaan ja kapeilla väylillä. Siinä missä Päijänteellä nautitaan suurien järvenselkien aaltojen voimasta, voi Saimaalla vesistöretkeillä turvallisesti idyllisissä kapeikoissa. Kauniita kalliosaaria ja hiekkaisia poukamia on Saimaalla vieri vieressä.

Päivän toiseksi viimeinen huoltokohde oli Petrosaari Jänisselällä. Luonnonkauniilla Petrosaarella on myös upeat kalliot, kaunis nuotiopaikka, jätepieste ja huussi. Viimeisenä huoltokohdeena poikettiin vielä Ruunasaarella siivoamassa huussi. Päivä päättyi upeaan auringonlaskuun Rokansaarella, josta seuraavan päivän huoltotyöt alkoivat ennen viikonlopun taukoa.

Pidä Saaristo Siistinä ry huoltaa 65 retkisatamaa Saimaalla. Kaiken kaikkiaan alueella on reilut 100 retkisatamaa. Palvelukarttamme on laaja ja retkeilijöille löytyy upeita kohteita usealle vuodelle kolttavaksi, kulkipa sitten maita tai vesistöä pitkin, kanootilla, kävellen patikoiden tai veneellä. Kaikki huoltamamme retkisatamat ja niiden palvelut löydät Roope-kartasta osoitteessa **roopekartta.fi**. **R**

ROOPE-VINKKI

Näin helppoa on siirtyä myrkyttömiin menetelmiin veneen pohjan puhtaana pitämiseksi

Teksti: Nora Forsman Kuvitus: Arto Vesterinen

Haluatko lopettaa veneesi käsittelyn haitallisilla eliönestomaaleilla? Myrkkymaalit pilaavat ympäristöä, ja lisäksi niiden käyttöä tullaan rajoittamaan merkittävästi lähivuosina.

Nykyisissä myrkkymaaleissa tehoaineina käytettävät sinkki ja kupari ovat haitallisia Itämeren eliöstölle. Aineet myös pilaavat herkästi venetelakan maaperää ja satama-altaan sedimenttiä. Myrkkymaalien käyttö ei ole taloudellisestikaan perusteltua, sillä esimerkiksi veneen pohjan pohjapesu muutamasti kaudessa ei ole maalausta kalliimpaa.

Vaihtoehtoiset, myrkyttömät menetelmät eivät häviä tehossa myrkkymaaleille. EU:n biosidiasetus tulee lähivuosina tiukentamaan eliönestomaalien käyttöön liittyviä säädöksiä, ja turvallisiin muihin vaihtoehtoihin kannattaa tutustua ja siirtyä jo nyt. Biosidiasetuksen myötä astuvat voimaan myös tiukat veloitteet koskien myrkkymaalattujen pohjien pesua, maalausta ja maalinpoistoa.

Tee näin:

1. Hio pohjasta pois vanha myrkkymaali. Jos hiot pohjan itse, muista käyttää hiontamuria, jossa on säiliö ja viedä maalijäte vaarallisen jätteen keräykseen. Muista myös suojata hengitysesiä.
2. Myrkkymaalien sijaan pohjassa voi käyttää biosiditonta maalia. Nämä kovat pinnoitteet suojaavat venettä ja helpottavat pohjan puhtaana pitoa. Usein biosidittomien maalien rinnalle tarvitaan mekaaninen puhdistusmenetelmä, kuten veneen pohjapesu.
3. Tavallisesti pesun tarve on 2–3 kertaa kaudessa, joskus kerta kaudessa riittää. Kasvuston kiinnittymiseen vaikuttaa myös se, kuinka pitkään vene on vedessä kerrallaan. Pienemmän veneen voi esimerkiksi nostaa välillä trailerin päälle maihin.
4. Tarkkaile veneesi pohjaa merirokeen tarttumisen aikaan keskikesällä. Kun merirokeen toukat alkavat kiinnittyä, kannattaa ne harjata pois ennen kuin ne kovettuvat kunnolla. PSS ry:n Rocco-palvelu ilmoittaa tekstiviestillä, milloin merirokeen toukat kiinnittyvät Saaristomerellä.
5. Muista, että myrkkymaalien käyttö on kielletty sisävesillä ja niiden tarve vähenee merelläkin mitä pohjoisemmaksi mennään. Lue kaikkien valmistajien käyttöohjeet ja rajoitukset huolellisesti.
6. Tutustu tarkemmin myrkyttömiin menetelmiin Pidä Saaristo Siistinä ry:n nettisivuilla: pidasaaristostiistina.fi/myrkytonveneily.

Vieraskynä

Two Rowing Finns – suomalais-kaksikko soutaa Itämeren hyväksi

Kuva: Wilhelm Öhman

Kolme kuukautta starttiin

Atlantin ylittävän Atlantic Challenge -soutukilpailun lähtölaukaus kajahtaa vajaan kolmen kuukauden kuluttua, 12.12.2021. Jolle Blässar ja minä – eli Two Rowing Finns – osallistumme kisaan parisoutuluokassa. Kilpailussa on mukana yhteensä 38 joukkuetta eri luokissa. Arvioimme, että pystymme soutamaan 4 800 kilometrin matkan Kanariansaarten La Gomeralta Karibian Antiguan saarelle 40–50 päivässä.

Pidä Saaristo Siistinä ja Two Rowing Finns

Edessä on todella jännittävä seikkailu ja on innostavaa mitellä voimiaan äärimmäisessä kestävyyskisassa, mutta osallistumiseemme on muitakin motiiveja. Meistä tuntui hyvin luontevalta lähteä yhteistyöhön Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa, onhan yhdistys tehnyt yli 50 vuoden ajan arvokasta työtä saaristossa ja Järvi-Suomessa. Soutu-projektimme on jo saanut julkisuudessa huomiota ja uskomme kiinnostuksen jatkuvan. Julkisuuden kautta haluamme nostaa esiin sen työn, mitä eri tahot tekevät Itämeren pelastamiseksi. Tavoitteenamme on kerätä yhteensä 100 000 euroa, josta lahjoitetaan puolet Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja puolet John Nurmisen Säätiölle.

Kahden vuoden valmistautuminen

Viime vuoden alusta alkaen olemme käyttäneet ison osan vapaa-ajastamme kisaan valmistautumiseen. Tämän vuoden joulukuussa, kun ollaan lähtöviivalla, on meillä takanamme lähes kahden vuoden valmistautuminen. Olemme hankineet rahoitusta sponsorisopimuksin, treenanneet sekä salilla että vesillä, olemme opetelleet kaiken veneestämme ja sen tekniikasta sekä harjoitelleet viestintää veneestä. Olemme suunnitelleet muonitusta ja kehittäneet kestävyysurheiluun sopivaa ruokavaliota. Olemme koordinoineet viestintää ja medianäkyvyyttä

Tule mukaan!

Two Rowing Finns -tiimi kutsuu kaikki seuraamaan uskomatonta koitosta sekä samalla tekemään hyvää Itämeren puolesta ja osallistumaan heidän keräykseensä. Yhdessä saamme aikaan enemmän!

📧 tworowingfinns

📘 facebook.com/tworowingfinns

Lahjoita haluamasi summa Mobilepayllä käyttämällä lyhytnumeroa **68287** tai tilille: **FI42 6601 0010 5173 99** (Ålandsbanken). Kirjoita viitteeksi 2RF.

sekä suunnitelleet kampanjaa yhdessä Pidä Saaristo Siistinä ry:n ja John Nurmisen Säätiön kanssa. Kaikki tämä työ ja paljon muuta on tehty, jotta olisimme kisan alkaessa mahdollisimman hyvin valmistautuneita ja varustautuneita.

Elämää veneessä

Koko heinäkuun harjoittelimme soutamalla pitkiä matkoja Itämerellä. Aloitimme Haminasta, soudimme Helsingin ja Hangon kautta Ahvenanmaalle, teimme pitkän kierroksen Selkämerellä ja palasimme Hankoon. Kävimme edestakaisin Virossa ja lopulta palasimme Helsinkiin. Lokiin kertyi yli 600 merimailia erilaisissa sääolosuhteissa. Oli polttavaa hellettä ja rasvatyyntä, oli kovaa tuulta ja rankkaa merenkäyntiä. Soudimme vuoron perään kaksi tuntia kerrallaan ja välissä oli kahden tunnin vapaavahti. Yötä päivää jompikumpi meistä oli airoissa. Itse kilpailussa noudattamme samaa vuorojärjestelmää. Harjoitusmatkoilla testasimme ruuanlaittoa veneessä ja kilpailun aikaista ruokavaliota, opimme miten soutu- ja unirytmii vaikuttavat meihin ja saimme kokea, miltä tuntuu soutaa polttavassa kuumuudessa. Olemme kaikkea muuta kuin täysin oppineita, mutta kesän harjoittelu antoi meille erittäin arvokasta kokemusta.

Lähtöhetkeä odotellessa

Vuosien suunnittelu on takana ja kohta edessä on lähtöhetki. Tulevina viikkoina viimeistelemme veneen varustelun. Tarvittavan tavaran lista on pitkä: hätä- ja turvavarusteita, ruokaa, varaosia, viestintäteknikkaa, lääkkeitä, vaatteita, työkaluja ja hygieniatarvikkeita. Lokakuun puolivälissä soutu-veneemme rahdetaan laivalla La Gomeralle. Marraskuun lopulla me soutajat matkustamme perässä ja kaksi viimeistä viikkoa ennen starttia käytämme viimeistelytoimiin. Odotamme innolla, että pääsemme matkaan. Sitten on aika toteuttaa projektin viimeinen etappi – soutaa Atlantin yli. **R Markus Mustelin**

Wilhelm Öhman

Äänimerkkejä

/ Järvimaailma Oy

Kari-Matti Vuori

Järvimaailma SAIMAARIUMin toimitusjohtaja

Teksti: Ida Sandberg Kuvitus: Arto Vesterinen

Mitä luonto merkitsee sinulle?

Luonto on minulle elämäntekijä, rakkain harrastus ja paikka, jossa rentoudun kaikkein parhaiten.

Lempikohteesi Suomen vesistöissä?

Todella rakkaita vesiluonnon kohteita on kertynyt vuosikymmenten mittaan tolkuton määrä! Jos on pakko valita, niin nimeän kolmen kärjen: Saimaan koko järvierämaa, Kymijoen vapaat kosket sekä Heinolan Ruotsalaisen ja mökkisaareme siellä.

Mihin ympäristön epäkohtaan haluaisit ihmisten kiinnittävän huomiota?

Lajikatoon ja sitä kiihdyttävään tapaamme "hoitaa" niin metsiä, pihoja, puutarhoja kuin taajamien lähi-luontoa. Maankäytössä tarvitaan systeeminen muutos kohti hallittua hoitamattomuutta ja ekologista jälleenrakennusta.

Lupauksesi luonnolle

Syön särkeä ja taon ihmisten päihin järkeä, rohkaisen parhaani mukaan kaikkia ryhtymään luonto- ja ilmastotekoihin.

Kenen äänimerkin haluaisit kuulla seuraavassa Roopessa?

Haluaisin kuulla **Pekka Tuurin** äänimerkin, hän on palkittu vedenalaiskuvaaja. Hän voisi tuoda mukaan näkökulman pinnanalaisesta maailmasta. **R**

Roopen kasvot

Teksti: Nora Forsman

/ Nora Forsman

Saaristomeren M/S Roopen alushenkilöstöön kuuluvat Kari ja Linda. He ovat tehokaksikko, joka pitää upeaa saaristoamme siistinä. Yhteishenki aluksella on erinomainen, kun kaksi taustoiltaan hieman erilaista saariston asiantuntijaa paiskivat hommia samalla usein huumoria viljellen. Työkaverin kanssa tulee viihtyä, kun asutaan maanantaista perjantaihin aluksella.

Kuka olet?

Olen **Linda Johansson**, Roopen kansihenkilö. Olen kotoisin Aspöstä ja tällä hetkellä opiskelen Turussa vahtiperämieheneksi ja saan työssäni Roopella samalla praktiikkaa koulua varten.

Mikä on työssäsi parasta?

Saan nähdä saaristoa ja opetella ajamaan laivaa itsenäisesti. Itseluottamus on kasvanut paljon kesän aikana.

Mikä on haasteellisinta?

Välillä jos on huono keli, rantautuminen jännittää. Työssä ei ole suuria haasteita. Jos niitä tulee, ne otetaan vastaan rauhassa hätiköimättä ja koitetaan etsiä ratkaisua.

Lempikohteesi?

Kotisaareni Aspön lisäksi Trunsö, Brunskär ja Borstö, joissa on idyllinen saaristotunnelma.

Kerro hauska muisto töistä.

Mieleen ovat jääneet tiukat tilanteet aluksen ajossa, jotka ovat kuitenkin onnistuneet hyvin. Lisäksi mieleenpainuvia ovat kaikki rutiinista poikkeavat työt, kuten erilliskeräys. Tietenkin myös ihmiset ovat jääneet mieleen. On kivaa, kun saarissa on porukkaa vastassa ja juttelemassa. Vaikka tunteenkin paljon saaristolaisia, olen saanut joka saaresta uusia tuttuja.

Mitä harrastat vapaa-ajalla?

Harrastan laulamista, kitaran ja pianonsoittoa sekä metsästystä. Vietän aikaa kotona saareissa sekä teen asioita kavereiden kanssa. Pelaa myös eri joukkuelajeja, kuten jalkapalloa ja lentopalloa.

Terveisiä vesilläliikkuville

Vältä kareja ja mieltäkää kahdesti, mitä kannattaa ottaa saaristoon mukaan. Jättäkää ylimääräinen tavara ja pakkaukset kotiin.

Mottosi

Ei kannata stressata tulevista asioista, joihin ei voi vaikuttaa. Elämä kantaa.

Kuka olet?

Kari Lahtinen, ihan tavallinen Lahtinen. Olen ollut yli 15 vuotta Roopella töissä, tosin aluksia on ollut kolme: vanha ja uusi Roope sekä Jumbo-Roope. Työskentelen aluksen päällikkönä. Olen myös laivakoira **Igorin** isäntä. Igor on yleensä aina mukana töissä.

Mikä on työssäsi parasta?

Tässä työssä tapaa paljon mielenkiintoisia ihmisiä. Lisäksi työ on vaihtelevaa, ja maisemat ovat mukavat. Tietenkin myös työkaverit ovat kivoja! Lindan lisäksi kesällä aluksella on työskennellyt kansihenkilöinä muilta alueiltamme **Jouni Kelkka** ja **Jouni Liukkonen**.

Mikä on haasteellisinta?

Haasteellisinta on kiire, joka jatkuu juhannuksesta elokuun puoliväliin. Vuorokaudet ovat liian lyhyitä, ja välillä on vaikeaa saada aika riittämään kaikkiin töihin.

Lempikohteesi?

Minulla ei ole erityistä lempikohtetta, koko Saaristomeren on lempikohteeni.

Kerro hauska muisto töistä.

Täytyy sanoa, että tämän uuden huoltoaluksen saaminen vuonna 2017. Se liikutti lähes kynneliin. Uusi Roope tuli viime hetkellä työhön, ilman sitä ei olisi enää pärjätty.

Mitä harrastat vapaa-ajalla?

Vapaa-ajalla mökkeilen saareissa.

Terveisiä vesilläliikkuville

Ei oteta ylimääräistä tavaraa mukaan, minimoidaan jätteen määrä ja lajitellaan siellä, missä voidaan. Kannattaa käyttää veneen vessaa ja tyhjentää se PSS ry:n septiasemaan.

Mottosi

Jos Igor oksentaa, on keli liian kova. Tällä kaudella ei ole ollut sellaista keliä. **R**

Roopen messissä – kuulumisia kentältä

/Mustankorkea

Roopettaren alushenkilöstö auttaa nostamaan vanhaa kiuasta aluksen kyytiin.

Valtavia romusaaliita saarista

Teksti: Nora Forsman

PSS ry:n kesän huoltokauteen kuuluvat odotetut romunkeräykset, jotka tänä vuonna järjestettiin paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa Turun ja Vaasan saaristoissa sekä Jyväskylässä. Pandemian vauhdittama mökkien siivousbuumi jatkui tänäkin vuonna, sillä keräykseen tuotiin jälleen kymmeniä tuhansia kiloja romua.

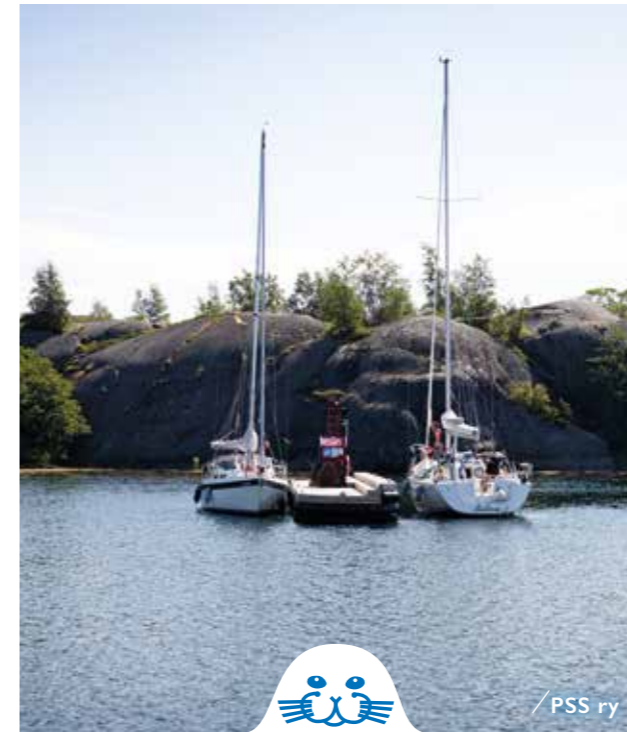
Lounais-Suomen jätehuollon ja PSS ry:n järjestämän romunkeräyksen aikana heinäkuun alussa Paraisten ja Rymättylän saaristosta kerättiin pois yli 55 000 kiloa romua. Saalis oli kaikkiaan yli 3 000 kiloa enemmän kuin viime vuonna. Keräyksen saldona oli 34 000 kiloa metalliromua, reilut 6 000 kiloa sähkölaiteromua, noin 2 900 kiloa vaarallista jätettä, akkuja yli 3 500 kiloa, rakennus- ja siivousjätettä 3 800 kiloa ja ajoneuvoromua 5 300 kiloa.

Lisäksi syksyn aikana saaristosta kerätään LSJH:n ja PSS ry:n yhteisessä venekeräyksessä noin 50 käytöstä poistettu venettä.

Mustankorkean ja PSS ry:n yhteisessä elokuun alussa järjestetyssä Jyväskylän saarimökkien jätekeräyksessä kerättiin myös ennätysmäärä romua, 14 140 kiloa. Päijänteen huoltoalus M/S Roopetar toi jatkokäsittelyyn jätettä lähes 5 000 kiloa enemmän kuin edellisellä kerralla kolme vuotta sitten.

– Ihmiset ovat viettäneet nyt enemmän aikaa mökeillään ja ehtineet siivota nurkkiaan. Tarve jätekeräykselle ehti hieman patoutua, kertoo Mustankorkea Oy:n logistiikkapäällikkö **Antti Anhava**.

Vaasan saariston perinteinen romunkeräys toteutettiin yhteistyössä Stormossenin kanssa. Keräykseen sai tuoda romua eri satamiin, ja lisäksi huoltoalus Roope-Botnia kuljetti romua jatkokäsittelyyn. Yhteensä romua kertyi huimat 50 000 kiloa. **R**

Uudet laiturimalliset imutyhjennys- asemat keräsivät kiitosta kyselyssä

Teksti: Nora Forsman

Veneilijöiden tyytyväisyyttä PSS ry:n kelluviin imutyhjennysasemiin mitattiin kyselyllä kesän ja alkusyksyn aikana. 296 vastaajasta 90 prosenttia oli käyttänyt asemia ja jopa 94 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että PSS ry:n kelluvat imutyhjennysasemat ovat hyvin tärkeä palvelu.

Valtaosa uutta laiturimallista Septic BW12 -imutyhjennysasemaa käyttäneistä piti laitetta helppokäyttöisenä. Jopa 87 prosenttia piti käyttöä helppona ja 13 prosenttia kohtalaiseksi helppona, joten vaikeaa sen käyttö ei ollut yhdenkään vastaajan mielestä.

Laiturimallisia laitteita kuvailtiin avoimessa palautteessa muun muassa näin:

”Uudet laiturimallin kelluvat septiasemat ovat ihan huippuja!! Näin käytettävyydeltään (teho, imusutin) kuin luotettavuudeltaan.”

”Uudet Septic BW12 -tyhjennyslautat ovat erittäin toimivia kaikin puolin. Tukevaan lauttaan on helppo kiinnittyä kovemmallaakin tuulella.”

”Septic BW12 -imutyhjennysasemia toivottavasti paljon lisää. Ne ovat veneen kiinnittymisen kannalta huomattavasti helpompia, kuin vanhemmat alumiiniset. Lisäksi on erinomainen asia, että niissä on kaksi pumppua käytettävissä.”

Septic BW12 -imutyhjennysasemat löytyvät Saaristomereltä Seilistä, Aspöstä, Björköstä, Kejsarhamnista, Pähkinäisistä sekä Saimaalta Satamosaaresta ja Ruuhonsaaresta. **R**

M/S Roope-Saimaan on valmistanut HL-Metal Oy Paraisilla.

Uusi päähuoltoalus M/S Roope- Saimaa on aloittanut huoltotyöt Saimaalla

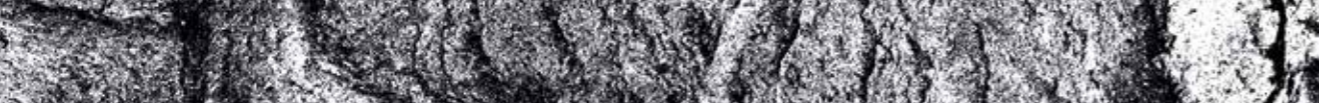
Teksti: Terhi Takkinen

Pidä Saaristo Siistinä ry:n uusin huoltoalus M/S Roope-Saimaa teki neitsytmatkan rakennuspaikastaan Paraisilta kotisatamaansa Puumalaan heinäkuussa. Alus kastettiin elokuussa yhdessä pienemmän, viime vuonna hankitun M/S Roope-Saimaa II, kanssa. Retkisatamien huoltotöihin aluksella päästiin täydellä teholla loppukesästä.

Saimaan vesistö on hyvin laaja ja sillä on omat ominaispiirteensä. Uusi M/S Roope-Saimaa on suunniteltu niin, että se voi rantautua Saimaan matalille rannoille huolto- toimia varten. Aluksen suunnittelussa on huomioitu erityisesti Saimaan kapeat salmet ja kulkuväylät, joiden vuoksi alus ei saa tuottaa aallokkoa. M/S Roope-Saimaa kulkee noin kahdeksaa solmua, mutta peräaalto on mitätön.

Koska huoltotoimet koostuvat muun muassa puurankojen ja roskasäkkien kuljettamisesta, on aluksen kansitilasta tehty iso ja avara. Kannella on suuret tarvikelaatitot erilaisia huoltotyössä käytettäviä työkaluja ja välineitä varten. Kannen alle on sijoitettu jätekuutiot, joihin alus kerää septijätteen PSS ry:n kolmesta kelluvasta imutyhjennysasemasta Koivukannassa, Ruuhonsaaresta ja Satamosaaresta.

– Työkentelytilat ovat nyt hyvät, ja alus on osoittautunut oikein toimivaksi loppukesän huoltoreissuilla. Mukavaa on myös se, että henkilöstölle on tilaa aikaisempaa enemmän. Pitkän työpäivän päätteeksi on kiva puhdistautua suihkussa ja kömppiä omaan hyttiin yöpuulle, luonnehti aluksen päällikkö **Timo Vorne. R**

Simon Strömsund

Tutustu Roope-pisteen hoitajaan Brännskärissä

Teksti: Ida Sandberg

Kesellä Turunmaan saaristoa sijaitsee luonnonkaunis Brännskär vanhoina kalastustiloineen ja vierasvenesatamineen. Satamassa on myös PSS ry:n Roope-palvelupiste, jota hoitaa **Simon Strömsundin** ja **Linus Söderlundin** yritys Living Archipelago AB. Lisäksi Brännskär kuuluu PSS ry:n ympäristöystävälliseen Roope-satamaohjelmaan, johon voivat hakea mukaan kaikenkokoiset satamat niin rannikolta kuin sisävesiltä. Kysymme Simonilta hänen työstään saarella.

Kuka olet?

Olen Simon Strömsund, asun Brännskärissä ja olen yksi yrittäjistä saarella. Yrityksemme Living Archipelago pyörittää saarella vierasvenesatamaa, vuokramökki-, kahvila- ja ravintolatoimintaa sekä ryhmille tarkoitettuja palveluja. Olemme asuneet saarella ympärivuotisesti tyttöystäväni **Ida Törnroosin** kanssa kohta kuusi vuotta.

Milloin aloitit Roope-pisteen hoitajana?

Aloitimme toiminnan kesällä 2012, ja käytännössä heti, kun jätekeräyspiste oli rakennettu, aloimme ottaa roskia vastaan yhteistyössä PSS ry:n kanssa.

Millaista työsi on saarella?

Työni on erittäin monipuolista, mikä on minulle tärkeää. Pienessä yrityksessä pitää olla valmis tekemään sitä, mitä tarvitaan! Kaikki palvelumme pyörivät sataman ja mökkien ympärillä, eli aamulla sämpylät ja pullat uuniin, kala merestä savustettavaksi ja aamupalaa vieraillemme. Siitä päivä alkaa. Saunat pitää lämmittää ja kuivakäymälät, suihkutilat ja mökit siivota. Sitten onkin jo aika tarjota lounaskeitot ja pizzaa. Kesäisin meillä on myös hieno ja ahkera kesätyöntekijöiden porukka. Ilman heitä emme pärjäisi. Kun kesäkausi on kuumimmillaan, ja tiimimme leipoo yli 100 pizzaa päivässä, tietää, että saarella on väkeä. Silloin minun työnkuvaani kuuluvat suurin piirtein nämä: korjata kaikki, mikä menee rikki, täyttää kaikki, mikä on tyhjänä ja tyhjentää kaikki, mikä on täynnä.

Mikä on parasta Brännskärissä?

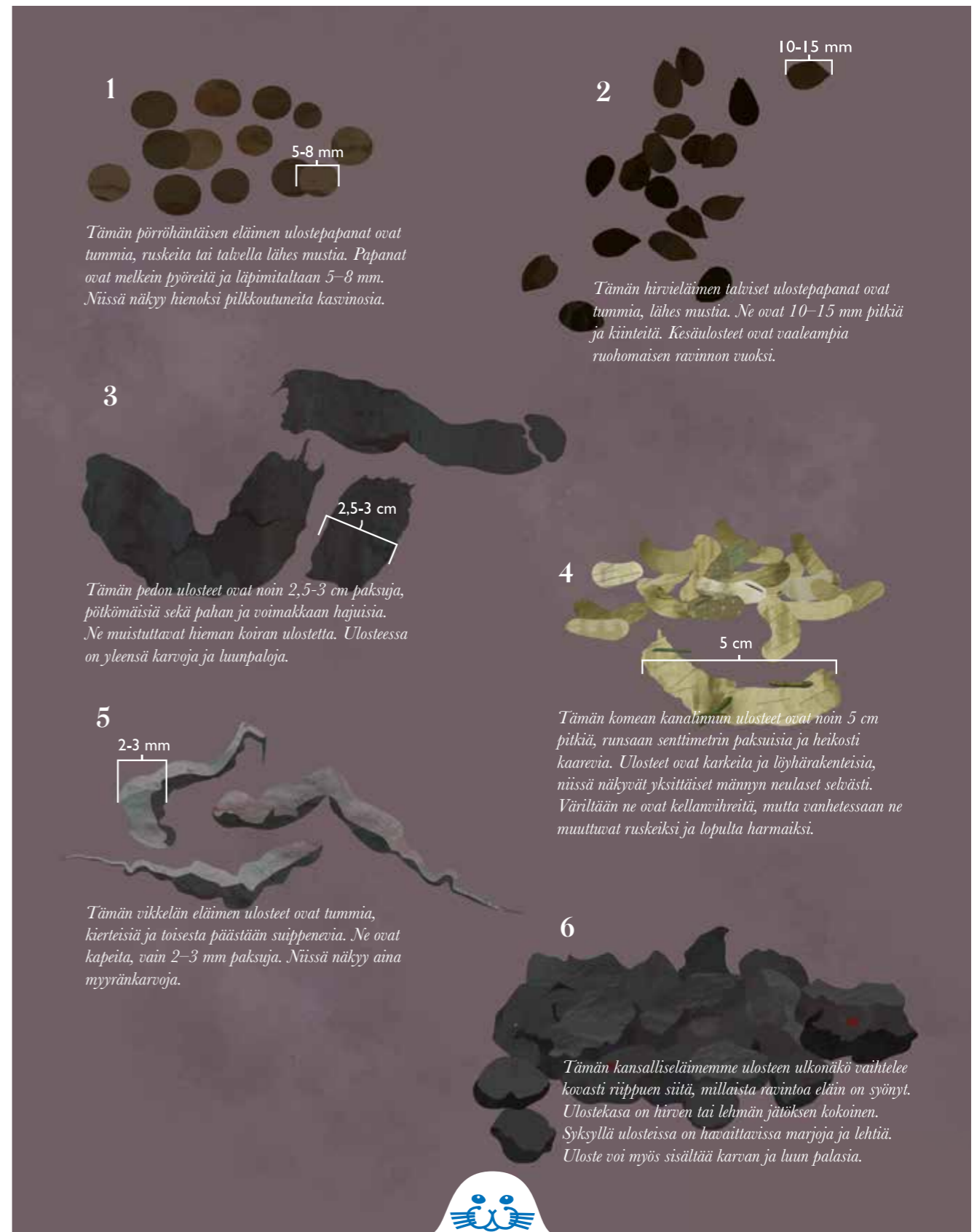
Mielestäni parasta Brännskärissä on aina ollut tunnelma. Saari ja satama ovat sopivankokoisia, ja luonto on kaunis. Vanha tyyli ja historia ovat säilyneet samalla, kun uusia palveluita kehitetään saaristoa kunnioittaen. Asiakkaat luovat yhdessä meidän jengin kanssa tunnelman saarella. Siitä ei voi kuin olla kiitollinen.

Millaisia vierailijoita Brännskärissä käy? Miten kävijämäärä on muuttunut?

Brännskärissä käy kaikenlaisia vierailijoita, kuten lapsiperheitä, eläkeläisiä, nuoria partiolaisryhmiä, leirikouluja ja polttariporukoita. Kävijämäärä on kasvanut meidän 10 vuoden aikana tasaisesti. On mukavaa nähdä sekä vanhoja tuttuja että uusia vieraita joka kesä! Vuokramökkiemme ansiosta voimme nykyään myös ottaa vastaan vieraita, joilla ei ole omaa venettä, mikä on mukavaa. Saaristossa kyllä huomaa, että kävijämäärät kasvavat vuosi vuodelta ja samaan tahtiin kasvavat myös palvelut satamissa.

Järjestitte Siisti Biitsi -rantasiivouksen keväällä. Miten se meni, millaisia roskia löytyi ja mitä kaikkea opitte?

Järjestimme Idan ja **Vilja**-koiran kanssa pienen kilpailun läheisellä pienellä saarella. Kävelimme eri suuntiin saaren ympäri ja kun kohtasimme toisella puolella saarta, laskimme, kumpi löysi enemmän roskaa. Meille ei tullut yllätyksenä, miten paljon roskaa oli. Suurin osa roskasta oli vanhoja muovipakkauksia ja -pusseja. Kyseisellä saarella ei juurikaan käy ihmisiä. Joten keräämäämme roskaa ei oltu jätetty sinne, vaan se oli mereltä tullutta. Iso osa roskasta oli vanhaa, ja huomasi nopeasti, miten helposti vanha muovi hajoaa pieniksi paloiksi ja maastoutuu maahan. Kasvillisuuden alla oli vielä paljon enemmän roskaa piilossa, jos jaksoi vähän kaivaa. **R**

1
Tämän pörröhäntäisen eläimen ulostepapanat ovat tummia, ruskeita tai talvella lähes mustia. Papanat ovat melkein pyöreitä ja läpimitaltaan 5–8 mm. Nüssä näkyy hienoksi pilkkoutuneita kasvinosia.

2
Tämän hirvieläimen talviset ulostepapanat ovat tummia, lähes mustia. Ne ovat 10–15 mm pitkiä ja kiinteitä. Kesäulosteet ovat vaaleampia ruohomaisen ravinnon vuoksi.

3
Tämän pedon ulosteet ovat noin 2,5–3 cm paksuja, pötkömäisiä sekä pahan ja voimakkaan hajuisia. Ne muistuttavat hieman koiran ulostetta. Ulosteeissa on yleensä karvoja ja luunpaloja.

4
Tämän komean kanalimuan ulosteet ovat noin 5 cm pitkiä, runsaan senttimetrin paksuisia ja heikosti kaarevia. Ulosteeet ovat karkeita ja löyhärakenteisia, niissä näkyvät yksittäiset männyn neulas selvästi. Väriltään ne ovat kellanvihreitä, mutta vanhetessaan ne muuttuvat ruskeiksi ja lopulta harmaiksi.

5
Tämän vikkelän eläimen ulosteet ovat tummia, kierteisiä ja toisesta päästään suippenevia. Ne ovat kapeita, vain 2–3 mm paksuja. Nüssä näkyy aina myyränkarvoja.

6
Tämän kansalliseläimemme ulosteen ulkonäkö vaihtelee kovasti riippuen siitä, millaista ravintoa eläin on syönyt. Ulostekasa on hirven tai lehmän jätöksen kokoinen. Syksyllä ulosteissa on havaittavissa marjoja ja lehtiä. Uloste voi myös sisältää karvan ja luun palasia.

TUNNISTATKO?

Jätökset

Vastaukset löydät sivulta 28. Lähteet: www.riistainfo.fi, www.suurpedot.fi

Tervemenoa tumpppi

Teksti: Nora Forsman

Yksi heittää tumpin kadulle, toinen pudottaa sen katukaivoon. Veneestä tumpppi päätyy helposti yli laidan. Tupakantumpppi on maailman yleisin roska, mutta ehkä myös väheksytyin, kun luvattoman moni heittää sen maahan roskiksen sijaan.

Elokuun lopussa kymmenen suomalaisen kaupungin hulevesikaivoja koristi värikäs ja näyttävä tarra. Tarran ja kaivon kokonaisuudesta muodostui suu ammoltaan oleva kala. Kyse oli Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjasta, jonka viesti on ytimekäs: älä ruoki vesistöjä ja niissä asuvia eliöitä muovilla.

Tumpppi on yksi niistä roskista, jotka päätyvät usein katukaivoon. Suurimmassa osassa katukaivoja ei ole suodatinta, vaan niiden kautta tumpit päätyvät suoraan lähimpään vesistöön. Esimerkiksi Turussa tarrat on sijoitettu Aurajoen läheisyyteen osoittamaan roskan reittiä joen kautta mereen. Muutkin Mahanpuruja muovista -kampanjaan osallistuneet kaupungit sijaitsevat vesistöjen äärellä. Katukaivojen lisäksi tumpit päätyvät vesistöihin kaupungeista muun muassa tuulen tai sateen mukana.

Tumpit ovatkin todellinen ongelma kaupungeissa ja esimerkiksi rannoilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tupakkatilaston mukaan Suomessa poltetaan noin neljä miljardia verollista savuketta vuosittain. Joidenkin arvioiden mukaan jopa kaksi kolmasosaa näistä päätyy kadulle, luontoon ja vesistöihin. Maailmanlaajuisesti tumppeja päätyy luontoon vuosittain noin 4,5 biljoonaa.

Pienestä koostaan huolimatta tumpppi on kinkkinen roska. Tumpin filteri on valmistettu selluloosa-asetaatista, joka on muovia. Tumpppi ei maadu, vaan hajoaa mikromuoviksi. Siihenkin menee useampi vuosi. Erityisen vaaralliseksi tumpin tekevät siihen sitoutuneet haitalliset aineet, tuhannet kemikaalit ja karsinogeenit, jotka vapautuvat maaperään ja veteen tai niitä vahingossa syövien eläinten vatsalaukkuihin.

Usein julkinen ranta tai puisto voi näyttää nopeasti katsottuna siistiltä, mutta lähempää tarkasteltuna sieltä voi löytyä tumppeja runsaasti.

Älä heitä tumppeja tänne! Mahanpuruja muovista -kampanja sai rahoituksen kahdelle vuodelle Etelä-Savon ELY-keskuksen Vesien suojelun tehostamisohjelmasta. Tumpit ovat merkittävä ongelma kaupungeissa ja vesistöissä.

Tumpit Suomen rannoilla

Pidä Saaristo Siistinä ry on tutkinut rantojen roskaantumista jo yli kymmenen vuoden ajan. Tutkimusrantoja on eri puolella Suomen rannikkoa kolmetoista. Tumpppi on näidenkin rantojen yleisin roskatyyppi jättäen taakseen esimerkiksi muoviset ruokapakkaukset ja -kääreet sekä pullonkorkit.

– Viime vuonnakin noin 60 prosenttia tutkimusrannoilta löydetyistä roskista oli tumppeja, kertoo rantarokaseurantaa vetävä PSS ry:n projektipäällikkö **Atte Lindqvist**.

Pidä Saaristo Siistinä ry kerää roskadataa myös Siisti Biitsi -rantojensiivoustalkoo-ohjelmansa kautta. Kahdeksan toimintavuotensa aikana talkoolaiset ovat raportoineet keräämiään roskia yhdistykselle, ensin paperisilla lomakkeilla, nykyään Siisti Biitsi -mobiilisovelluksella.

– Meille on raportoitu yhteensä reilu puoli miljoonaa roskaa, joista suunnilleen puolet ovat tumppeja. Rannoilla tumpit uhkaavat eläimiä. Pienikokoisille linnuille ja eläimille tumppi voi olla kohtalokas suupala, kertoo Siisti Biitsi -ohjelmapäällikkö **Julia Jännäri**.

Mikä ratkaisuksi?

Tumppiongelmaan on esitetty ratkaisuksi muun muassa roskisten ja tuhkien lisäämistä, tupakkalain kiristämistä, valistuskampanjoita ja ympäristökasvatusta. Pidä Saaristo Siistinä ry on jo muutaman vuoden jakanut eri tapahtumissa uudelleen käytettäviä taskutuhkiksia. Ne ovat yksi keino vähentää tumppien määrää luonnossa, kun tupakan voi tumpata paloturvalliseen taskutuhkikseen, jonka voi tyhjentää myöhemmin myöhemmin polttokelpoiseen tai energiajätteeseen.

– Emme todellakaan kannusta ketään polttamaan, mutta haluamme pitää tumpit pois luonnosta. PSS ry:n kantavana ajatuksena on aina ollut tarjota ja etsiä ratkaisuja roskaantumisongelmaan. Taskutuhkis on

todella näppärä heille, jotka vielä polttavat tai nuuskaavat. Taskutuhkis itsessään herättää myös keskustelua ja saattaa havahduttaa tupakoijat siihen, että tumppi tosiaan on roska, kertoo Julia Jännäri.

Tänä vuonna PSS ry toi yhteistyössä R-kioskien kanssa taskutuhkikset myyntiin 140 rannikon Ärrälle. Osa myyntituotosta ohjautuu yhdistyksen työn tukemiseen.

Suomessa myös tupakkayhtiöt veloitetaan osallistumaan siivouksen kustannuksiin ja valistustyöhön. Veloitteet sanelee kertakäyttömuovidirektiivi, joka otetaan asteittain käyttöön Suomen lainsäädännössä. Direktiivin keskeisenä tavoitteena on vähentää syntyvän muovijätteen määrää sekä kertakäyttöisten muovituotteiden käytöstä aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

Philip Morris Suomen viestintäjohtaja **Päivi Mononen-Mikkilä** kertoo, että kaikki tuottajat, joiden tuotteet ovat kertakäyttömuovidirektiivin piirissä joutuvat osallistumaan keräys- ja siivouskustannuksiin kuntien julkisilla alueilla.

– Se, millä tavalla siivouskustannukset määritellään ja jaetaan, on vielä auki. Kustannukset täytyy määritellä läpinäkyvästi ja niiden pitää olla tasa-arvoisia kaikkia tuottajia kohtaan. Käytännössä tuottajat muodostavat

Tuottajayhteisöjä, jotka hoitavat tuottajavastuuseen liittyvät veloitteet. Myös tupakkateollisuudella tulee olemaan tuottajayhteisö. Tällä hetkellä on tekeillä tuottajien, Kuntaliiton ja ympäristöministeriön kanssa julkisten alueiden roskienkoostumisselvitys eli luodaan menetelmä, jolla saadaan käsitys roskien jakaumasta, Päivi Mononen-Mikkilä kertoo.

Ongelmanratkaisu on siis monen tahon yhteispeliä. Tarvitaan lakimuutoksia ja sääntelyä, tupakoinnin ohjaamista tietyille paikoille tuhkien ääreen, asenteiden muutokseen tähtäävää valistusta ja näyttäviä kampanjoita. Tietenkin tupakoinnin lopettaminen maailmassa olisi ongelmanratkaisun ydin, mutta sitä ennen on päästävä eroon tumppien heittämisestä maahan. **R**

Kohti roskatonta Suomea

Teksti: Nora Forsman ja Julia Jännäri

Kysymme PSS ry:n Siisti Biitsi -ohjelmapäällikkö Julia Jännärieltä tiukkoja kysymyksiä roskaantumisesta. Kuka Suomessa roskaa ja mitkä ovat roskaantumisongelman ratkaisun avaimet?

Kuka Suomessa roskaa rantojamme?

Suurin osa meidän roskastamme on aivan tavallisten ihmisten käsistä lähtöisin, eikä pelkästään esimerkiksi tuotantolaitoksista, kalastuksesta, rakennusteollisuudesta tai merenkulusta. Pidä Saaristo Siistinä ry on osallistunut useampaan kotimaiseen ja kansainväliseen rantojen ja vesistöjen roskaantumisongelmaa käsittelevään projektiin Itämeren alueella ja Pohjoismaiden kesken. Projekteissa on käsitelty itse roskaantumista, roskien reittejä vesistöihin ja roskaantumisen vaikutuksia. Tuloksia tarkastellessa huomionarvoista on, että eniten roskia päätyy vesistöihin kaupungeista.

Roskaantuminen on siis hyvin pitkälti meidän kaikkien käsissä. Miksei roskaamista saada kuriin?

Roskaantuminen tai roskaaminen ovat harvoin täysin mustavalkoisia ilmiöitä, joissa joko tahallisesti roskataan tai ei roskata. Roskaantumiseen liittyy ihmisten oman toiminnan lisäksi paikallinen infrastruktuuri, kuten roskisten sijainti ja määrä sekä esimerkiksi luonnonilmiöt, kuten tuuli ja sateet. Prässäävien roskisten tai muiden tilannetta helpottavien hankkeiden pohjalle tarvitaan kuitenkin vahvaa paikallista näyttöä roskaantumisesta ja laajempaa vuoropuhelua päättäjien kanssa.

Mitä mieltä olet valistuksesta ja ympäristökasvatuksesta ongelman ratkaisussa?

Ratkaisu ei yksin ole tehokkaamman jätehuollon ja parempien roska-astioiden varassa, vaan voimme pyrkiä vaikuttamaan roskaantumisongelmaan ympäristökasvatuksella ja lisäämällä viestintää. Euroopassa on tehty useita tutkimuksia siitä, miten muiden ihmisten esimerkki vaikuttaa sekä positiivisesti että myös negatiivisesti. Mikäli esimerkiksi yleisen roskiksen ympäristö on siisti ja roskaton, pysyy se myös sellaisena huomattavasti pidempään kuin roskaisempi vertailukohteensa. Ja ilmiö toimii myös päinvastoin. Eli jos vaikka tupakointipaikalla on maassa entuudestaan tumppeja, on huomattavasti todennäköisempää, että seuraavakin paikalle tulija saattaa tumpata maahan.

Mikä rooli roskaantumisen ehkäisyssä on rantojen siivoamisella?

Pystymme vaikuttamaan roskaantumisen ehkäisyyn esimerkiksi valistuksella ja ympäristökasvatuksella. Niin

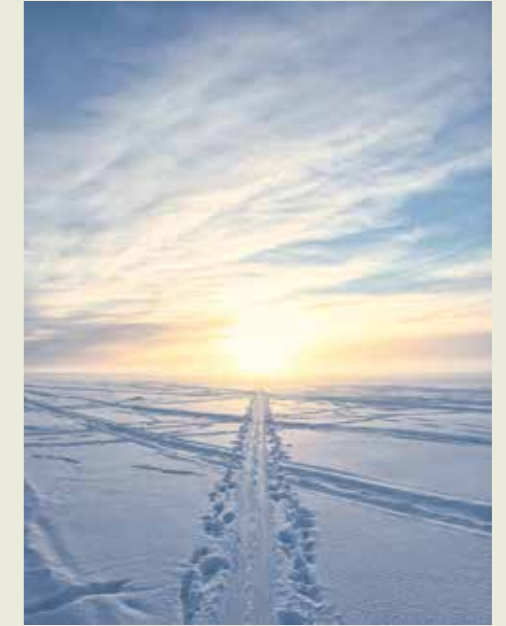
/ Joel Forsman

Jopa 80 prosenttia roskista päätyy vesistöihin maalla.

tärkeää kuin rantojen ja ympäristön siivoaminen onkin, on se pohjimmiltaan varsinaisen ongelman haittojen minimointia. Kun päästään paneutumaan ongelman juuri-syyhyn eli roskaantumisen syntyyn, voidaan ongelman olettaa pikkuhiljaa pienenevän ja lopulta katoavan kokonaan. Siisti Biitsi -rantojen siivoustalkoo-ohjelma on kuitenkin hyvin tehokas keino herättää ihmisten huomio roskaantumiseen konkreettisen ympäristöteon kautta. Siisti Biitsi -ohjelmaan keskeisesti kuuluva roskien raportointi auttaa hahmottamaan kokonaisvaltaisesti roskaisuustilannetta Suomen vesistöjen varsilla ja rannoilla. Siivoamisen, ympäristön tilan seuraamisen ja ympäristökasvatuksen avulla voimme asettaa tavoitteeksemme ei vähempää, kuin roskattoman Suomen. **R**

/ Eeva Mäkinen Veden peili

/ Jaakko Halla Kevättä kohti

Ilahduta ystävää ja suojele vesistöjä joulutervehdyksellä

PSS ry:n paperinen ja sähköinen joulukortti kertovat vastaanottajalle, että olet mukana tukemassa työtä vesistöjemme puolesta.

Tänä vuonna PSS ry:n joulukorttivalikoimasta löytyy kaksi vaikuttavaa talvimaisemaa. Eeva Mäkisen ikuistama *Veden peili* kutsuu rauhoittumaan huurteisen järvimaiseman äärelle, ja Jaakko Hallan kuva *Kevättä kohti* kannustaa suuntaamaan katseet valkenevaan horisonttiin.

Perinteinen joulukortti

Joulukortit myydään 20 kappaleen pakkauksessa. Pakkaus sisältää 10 Veden peili -korttia ja 10 Kevättä kohti -korttia. Korttien sisällä on joulun ja uudenvuoden toivotukset kolmella kielellä sekä takana maininta tuoton ohjautumisesta PSS ry:n toimintaan. Kaksipuolisen kortin koko on A6.

Sähköinen joulutervehdys

Lähetätkö joulutervehdyksen mieluummin sähköpostilla? PSS ry:n e-joulukortin saat yksityishenkilönä käyttöösi tekemällä 50 euron lahjoituksen PSS ry:lle. Yritykset saavat kortin käyttöönsä tekemällä vähintään 250 euron lahjoituksen. Tällöin tervehdys voidaan yksilöidä halutulla tekstillä ja yrityksen logolla.

Hinta
35 €
(sis. kirjekuoret)

Hinta
**50 € /
250 €**

Tervehdysten tuotto käytetään suoraan PSS ry:n työn tukemiseen.

Tilausohjeet ja lisätiedot: Tilaa paperinen joulukortti ja sähköinen joulutervehdys osoitteesta pidsaaristosiistina.fi/joulu.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n

ROOPE-TUOTTEET PUHTAAMPIEN VESISTÖJEN PUOLESTA

Pidä Saaristo Siistinä ry:n Roope-tuotteet ovat vesistöjen ystävän valinta niin itselle kuin lahjaksi! Merkittävä osuus tuotteiden myyntituotosta ohjataan PSS ry:n konkreettisen työhön puhtaampien vesistöjen ja siistimpien rantojen puolesta.

Roope-tuotteiden myynnistä vastaa PSS ry:n pääyhteistyökumppani turkulainen Ocean Spirit Oy.

Tutustu tuotevalikoimaan ja tee tilaus verkkokaupastamme: roope-tuotteet.fi. Tilauksiin lisätään toimituskulu.

Huomio joulupukin apulaiset! Lahjoille voi valita maksuttoman paketoinnin.

Haluatko jälleenmyyjäksi?

Ota yhteyttä Ocean Spiritiin.

Ocean Spirit

Linnankatu 37 b, 20100 Turku

p. 040 761 8484 | info@oceanspirit.fi

Klassinen pipo
18,90 €

Merinovillapipo
39 €

Puuvillapipo
19,90 €

Roope-pipo

Kotimainen Roope-pipo lämmittää vesistöjen ystävää tuulessa ja tuiskussa! Pipot sopivat joustavan kokonsa puolesta niin lapsille kuin aikuisillekin. Niissä käytetty lanka on mulesing-vapaata. Kaikki väri- ja materiaalivaihtoehdot löydät Roope-tuotteiden verkkokaupasta.

Klassinen pipo (50 % villa, 50 % polyakryyli)
hinta: 18,90 €

Merinovillainen pipo
hinta: 39 €

Puuvillainen pipo
hinta: 19,90 €

Oikeat vastaukset s. 23: 1. orava, 2. metsäkauris, 3. susi, 4. metso, 5. lumikko, 6. karhu

Roope-villasukat

25 €

Kotimaiset Roope-villasukat sopivat niin saappaiden sisään kuin sisäkäyttöönkin. Tyylikkäiden sukkienvartta koristaa pipostakin tuttu nahkainen Roope-merkki.

Koot: 37–39, 40–42, 43–45 ja 46–47

Materiaali: 70 % villa ja 30 % polyamidi

Hinta: 25 €

Roope-tuubihuivi

39 €

Merinovillainen tuubihuivi tuntuu miellyttävältä ihoa vasten ja lämmittää kelissä kuin kelissä. Huivi on valmistettu Suomessa ja sitä koristaa tuttu Roope-logo.

Väri vaihtoehdot: harmaa, punainen ja valkoinen

Hinta: 39 €

Roope-termospullo

29,90 €

Roope-termospullo pitää juomasi lämpimänä syksyn ja talven seikkailuissa! Tuplaseinäinen, teräksinen termospullo pitää juoman kylmänä 24 tuntia ja kuumana 12 tuntia. Termospullossa on 100 % vuototakuu.

Termospullon tilavuus: 0,5 l

Hinta: 29,90 €

Jälleenmyyjät:

Aspö Gästservice, Bodön vierasvenesatama bodo.fi, Design Hill designhill.fi, Fantoy Marine fantoy.fi, Förby Marina karlforsstrom.fi/forby-marina, Helsingin Moottori-venekerho new.hmvk.fi, Kahvila-Ravintola Satamakapteeni / Satamakapteeni Oy satamakapteeni.fi, Karhu saaren kauppa ja Kauppalaiva Christina kauppalaivachristina.fi, Kivenlahden Venekerho kivenlahdenvenekerho.fi, Kotka Maretarium Oy, Old School Lifestyle Oy [### Roope-purjekassi](http://oldschool-</p>
</div>
<div data-bbox=)

39 €

Kestävä purjekangaskassi on helppo heittää olalle niin kauppa- kuin saunareissuilla! Tästä kankaasta ei voitukaan tehdä purjetta, joten se sai uuden elämän kotimaisen Globe Hopen käsissä.

Koko: 46 cm x 36 cm

Hinta: 39 €

lifestyle.fi, PSS ry:n toimistot Turussa ja Savonlinnassa, Puumalan vierassatama, Saaristokeskus Korpoström skargardscentrum.fi, Seapoint Pohjoisranta ja SEAPOINT Porkala Marin seapoint.fi/asetat, Tackork Gärd & Marina Oy tackork.fi, Tavaratalo Wahlsten wahlsten.fi, Tempelin Emäntä tempelinemanta.fi, Utö Handel uto.fi, Varuste.net varuste.net Örö Linnakesaari visitoro.fi

PSS ry:n taidejulisteet tuovat veden ja kalliot kotiisi

Pidä Saaristo Siistinä ry:n graafiset taidejulisteet ovat näyttävä lisä sisustukseen kotona tai mökillä. Ne sopivat myös hyvin joulu-lahjaksi.

Taidejulisteet suunnitellut graafikko ja taiteilija **Pauliina Vesterinen** ja ne ovat saaneet innoituksensa karun kauniista saaristoluonnosta. Julisteet on painettu laadukkaalle, ympäristöystävälliselle julistepaperille. **Katso koko julistesarja ja tee tilaus PSS ry:n verkkosivuilta: www.pidasaaristosiistina.fi/roopetuotteet.** Julisteiden tuotto ohjataan PSS ry:n toiminnan tukemiseen.

Meri, Kallio ja
Sulka (kuvassa)
30 € /kpl
50 x 70 cm

Mänty
40 € /kpl
100 x 50 cm

Hintoihin lisätään postimaksu. Julisteita voi ostaa myös PSS ry:n toimistolta Turusta tai PUFista, Linnankatu 20100 Turku.

**LAATU ON KOKO TOIMINTAMME PERUSTA.
SE ON KIINTEÄ OSA JOKAPÄIVÄISIÄ
PROSESSEJA JA JOKAISEN TYÖNTEKIJÄN
TOIMINTATAPOJA.**

Kartonkikotelot, ohjelehdet ja tarrat.

jt jaakkoo taara
www.jt.fi

HALLINTO / ETELÄ-SUOMI

Linnankatu 16, 20100 Turku
toimisto p. 02 274 5500 | roope@pssry.fi

toiminnanjohtaja Aija Kaski
p. 040 528 7145 | aija.kaski@pssry.fi

aluepäällikkö Katriina Murto
p. 050 598 5181 | katriina.murto@pssry.fi

talous- ja henkilöstövastaava Merelle Ahlman
p. 040 4571 863 | merelle.ahlman@pssry.fi

jäsenvastaava Linda Fagerström
p. 02 274 5500 | linda.fagerstrom@pssry.fi

viestintäpäällikkö Nora Forsman
p. 040 455 7252 | nora.forsman@pssry.fi

viestinnän asiantuntija Ida Sandberg
p. 040 457 1182 | ida.sandberg@pssry.fi

varainhankintapäällikkö Veera Säilä
p. 040 455 2798 | veera.saila@pssry.fi

projektipäällikkö Atte Lindqvist
p. 040 458 9495 | atte.lindqvist@pssry.fi

meriasiantuntija Jutta Vuolamo
p. 040 458 9156 | jutta.vuolamo@pssry.fi

Siisti Biitsi -ohjelmapäällikkö Julia Jännäri
p. 040 455 7251 | julia.jannari@pssry.fi

kummikoulukoordinaattori Pinja Harjunpää
p. 040 128 6512 | pinja.harjunpaa@pssry.fi

SAARISTOMERI

huoltoalus M/S Roope
p. 0400 372 379 | kari.lahtinen@pssry.fi

POHJANLAHTI

huoltoalus M/S Roope-Botnia
p. 050 557 5022 | roope-botnia@pssry.fi

JÄRVI-SUOMI

Puistokatu 5, 57230 Savonlinna
p. 015 514 648 | roope.jarvisuomi@pssry.fi

aluepäällikkö Eeva Taimisto
p. 0400 555 098 | eeva.taimisto@pssry.fi

aluekoordinaattori Veli-Matti Hartikainen
p. 045 773 47989 | veli-matti.hartikainen@pssry.fi

viestintäkoordinaattori Terhi Takkinen
p. 040 350 0319 | terhi.takkinen@pssry.fi

SAIMAA

huoltoalus M/S Roope-Saimaa
p. 0400 165 635 | roopesaimaa@pssry.fi

PÄIJÄNNE

huoltoalus M/S Roopetar
p. 040 755 3413 | roopetar@pssry.fi

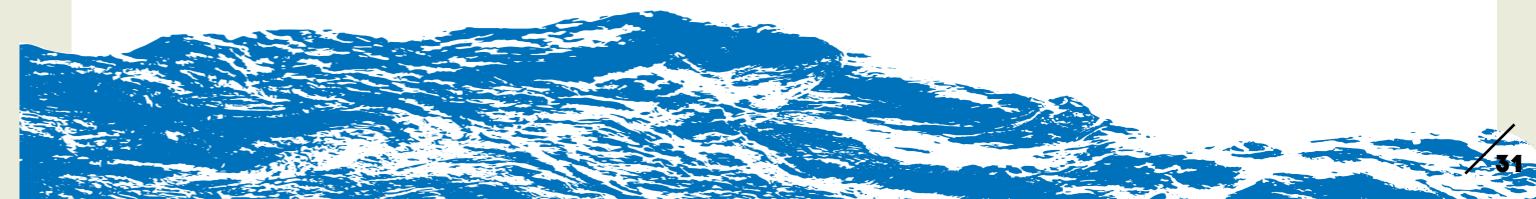
PIRKANMAA

hallinnoidaan Turusta
p. 02 274 5500

ITÄINEN SUOMENLAHTI

hallinnoidaan Turusta
p. 02 274 5500

PIDASAARISTOSIISTINA.FI | SIISTIBIITSI.FI

Päyhteistyökumppanit

BEWESHIP

Helvar

Kappahl

Libero

LÄHITAPIOLA

MAKIA
EST.2001 — HELSINKI

NIVEA

OceanSpirit.fi

**OTAVA
MEDIA**

SARLIN

DB

SCHENKER

SUOMEN JALOMETALLIKIERRÄTYS

**TURKU
ENERGIA**

WÄRTSILÄ

ÅLANDSBANKEN

Yhteistyökumppanit

Arcus

CHRISTIAN
BERNER

DATAAITO

ekorosk

Finnlines
a grimaldi group company

Hankintakumppanit

jt jaakkoo
taara

KÄRCHER

**KUUSAKOSKI
RECYCLING**

**LM &
SOM
ECO**

LOUNAIS-SUOMEN
JÄTEHUOLTO

LYYTI

**MEYER
TURKU**
SINCE 1737

MOLOK

**PAU
HAUS**

POUTARILVI

PROSAIL

STORMOSSEN

VIKING LINE

Kannatusyritykset ja -yhdistykset

Arifin Oy
Arkkitehtitoimisto Kasper Järnefelt Oy
Astrum Vene Oy
Audico Systems Oy
Baltic Yachts Oy Ab Ltd
Björkholm mökit Oy
Blue Ocean Oy
Bore Ltd
Botnia Marin Oy Ab
BotniaRosk Oy Ab
Covermat Oy
DataTaito
DesignStudio Satu Ala-Louko Oy
EKE-Finance Oy
Esleyhtiö Oy
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy
Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiö

Garmin Nordic Finland
Herrankukkaro Oy
HP Finland Oy
Huiskulan Puutarha Oy
Idäntie Ky – Österled Kb
ITpoint Oy
Jouko Lindgren Oy
Kone-Yijälä Oy
Lahnakoski Oy Ab
Leevene Oy
Lesjöfors Springs Oy
Marinetek Finland Oy
Mercury Marine
Naantalin Neliöt Oy
Nautikulma Oy
Nordkalk Oyj
Pernod Ricard Finland Oy

Profiweld Oy Ab
Rausanne Oy
Rederi Ab Nathalie
Ruisrock
Saimaa Geopark ry
Saimaa Terminals Oy Ab
Savorak Oy
Scandi Yachts Oy Ab
Sulkavan Suursoudut
Suomen Akkukeräys Oy
Suomen Nuorisopurjehtijat ry
Tallink Silja Oy Ab
Turun Seudun Osuuspankki
Uudenmaan virkistysalueyhdistys
Venemaailma Turku
Wikro Marin